РІК XLV Ч.10 ЛИСТОПАД — 1988 — NOVEMBER No. 10. Vol. XLV

НАШЕ ЖИТТЯ
OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

www.unwla.org

НАШЕ ЖИТТЯ
OUR LIFE

РІК XLV Ч.10 ЛИСТОПАД — 1988 — NOVEMBER No. 10, Vol. XLV

ЗМІСТ

Б. Кравців. Пізноцвіт. Колись за семи ріками 1
У.Л. Світла й тіні 2
Є. Плужник. Вчора над містом 2
Х. Навроцька. О. Дучимінській сповнилось 105 років 3
Р. Савицький. Піяністці Д. Каранович — 80 5
Появилося нове число "Екрану" **Ома** 7
У.Л. О.К. Пастухів — всесторонній мистець 8
Ювілейна зустріч з Е. Козаком 11
Е. Козак-Еко. Каварня. Осіннє 11
І. Сеньків. Любительки Гуцульщини. (Л. Мурович) 12
Золоті думки. **Х. Навроцька** 13
З журбою радість 14
О. Пастухова. Метеора 15
Ґелемей. І я би хотів 17
Калейдоскоп жіночого життя. **Х. Годів-Юзич** 18
Вісті з Централі 19
Our Life
The legacy of Freedom Fighters 20
Olha Pastuchiv 21
New book traces history of Millennium 22
Late A. Kaczor 22
Харчування. **Х. Навроцька.** 23
Хроніка. Округа Філядельфія. Денвер 24
Дописи Відділів 27
Пожертви 31, 36
Нашим дітям 34
Посмертні згадки 36

Редактор — *Уляна Любович*
Редактор "Our Life" — *Марта Бачинська*

ГОЛОВНА УПРАВА СУА
РЕДАКЦІЯ/АДМІНІСТРАЦІЯ
108 Second Avenue
New York, N.Y. 10003
(212) 533-4646 Ред.: (212) 674-5508

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003
(212) 228-0110

На обкладинці. Ольга К. Пастухів. Квіти. Акрилік.

On the cover: Olha K. Pastuchiv. Flowers. Acrylic.

Second Class Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. *Copyright 1988 Ukrainian National Women's League of America, Reserved — Published in U.S.A.*

Головна Управа СУА

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ

Лідія Бурачинська, Іванна Рожанковська

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Савчак — голова
Іванна Ратич — 1-ша заступниця голови
Ольга Гнатейко — 2-га заступниця голови для справ організаційних
Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови для справ культури
Марта Хомяк — 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Любомира Артимишин — протоколярна секретарка
Марія Томорук — кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі — англомовна секретарка
Александра Кіршак — скарбничка
Марта Данилюк — фінансова секретарка
Ірина Куровицька — вільний член
Рома Шуган — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Руснак — музейно-мистецька
Ольга Тритяк — виховна
Ліда Черник — суспільної опіки
Анна Кравчук — стипендій
Ірина Чайківська — пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Лончина — Дітройт
Оксана Фаріон — Філядельфія
Леся Гой — Нью-Йорк
Марія Крамарчук — Північний Нью-Йорк
Татіяна Рішко — Нью Джерзі
Ірина Свистун — Огайо
Марія Наваринська — Чікаґо
Лідія Фіцалович — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ірена Кіндрачук — голова
Евгенія Новаківська — членка
Александра Качмар — членка
Анна Рак — заступниця
Евгенія Івашків — заступниця

Люїза Сакс — парляментаристка

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W 2

АВСТРАЛІЯ:

Postup Ukrainian Cooperative
Trading Society Limited
928 Mount Alexander Rd.
Essendon, 3040,
Australia

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

Вид на місто Львів.

View of the city of Lviv.

БОГДАН КРАВЦІВ

ПІЗНОЦВІТ

Та куди я піду,
Куди повернуся,
То все чужина!

Із сирітських пісень,
зібраних Ж. Павлі

Хтось пісню заведе ясну, знайому,
заграють скрипки раді й безтурботні —
і знову ранить, палить біль стократній:
— Знайти шляхи.. Вернутися додому...

І знов, немов гостець у зриві злому,
рве туга нервів поводи й оброті,
свердлить нестерпно в мізку — і самотнім
тривожить серце криком ніч бездомну:

Учуйте, друзі! Принесіть, пришліте
з далеких піль, де рідні дні і хати,
пізноцвіту — чар-зілля листопаду!

Подайте поміч тугу одоліти,
несвітську муку, розпач вгамувати
хоч краплею пізноцвітнього яду.

Колись — за семи ріками — уранці
цвіла латаття злотом далечінь
і яскір жеврів ярко й молочій
і мріли жовтожаром помаранчі.

Любов, серця окриливши юначі,
займала їх, вела на буйний бій,
на кубла негіді, що в них, як в шанці,
чигав потворний жовтобрюхий змій.

Повзли назустріч трясці й жовтяниці,
в очах чорніло від ураз і яду
і жовччю бралися слова ясні.

Але ж загинув змій! Чи тільки сниться?
...По бойовищі молодого саду
чванує осінь на гнідім коні.

(Із збірки "Зимозелень")

"НАШЕ ЖИТТЯ", ЛИСТОПАД 1988

СВІТЛА Й ТІНІ.

Оцінка подій і особисто нам близьких і тих ширших, суспільних, народніх чи й світових — нелегка. Вона залежить з одної сторони від інформації, нашого пізнання, а з другої сторони від нашого наставлення, сказати б душевної диспозиції, з якою дивимося на світ і оцінюємо явища.

Відома поговірка каже, що оптиміст скаже, що склянка до половини повна, а песиміст, що склянка до половини порожня.

Важливим чинником, який впливає на те, як оцінюємо явища, події, особи — це форма, в якій нам їх представляють.

Коли дівчина гарно і відповідно вдягнена, — вона подобається, хоч, може, її краса не досконала; інколи можна не зауважити красуні, коли вона у лахмітті.

Ми не раз чуємо розповіді про якусь подію, імпрезу від різних осіб у відмінному значінні. Це може залежати з якого місця (в дослівному значінні) чи точки погляду (у переносному) хтось приглядався виставі: ця сама особа на сцені видавалася гарна, коли на неї гляділи зблизька, а нецікава, коли глядач був далеко, або навпаки. Враження залежить теж від переконань і смаку глядача, а на це мають вплив вроджені чи й набуті прикмети людини, учасника чи свідка подій; від того що він *бажає* бачити, що його радує.

Бувають люди, які залюбки вишукують неґативні явища і радо так теж інтерпретують те, що бачать. Вони залюбки розказують про неґативні аспекти подій і навіть у тому, що іншим видається вдалим, вони завжди найдуть щось погане. На світ дивляться наче крізь чорні окуляри. Бувають такі, що у кожну розмову втручають розповіді про "страшні" події. Інколи видається, що вони любуються усім трагічним, грізним, жахливим, а то й злочинним. Наче б то особливу приємність справляє їм "шокувати" співрозмовників незвичайними злими подіями, невдачами тощо.

Очевидно, нам не слід замикати очі і легковажити зло, що діється у світі. Але треба думати, як це зло зменшити, оминути, як боротися з ним чи направити його наслідки. Ми мусимо шукати добрих сторінок у нашому житті особистому і суспільному, плекати те що добре. Коли говорити завжди про все тільки з неґативним насвітленням, коли очікувати завжди невдачі це наче побільшувати їх, а повторювання всіх подробиць злого, це наче вкорінювати їх, поглиблювати. Від повторювання вони не меншають, а, навпаки ростуть і затемнюють усі добрі сторінки нашого буття.

Наші міркування особливо підходять до важливих у цьому році святкувань 1000-ліття Християнства в Україні.

Юрій Старосольський, промовляючи від імени Крайового Комітету, між іншим сказав про працю цього Комітету: ..."Минуло вже понад два роки пильної, часто нервової і хвилюючої праці. Чимало з того ми могли б назвати чудовими мріями в дорозі до здійснення; багато, може, теж близько національної розпуки. Ми журились і шукали розв'язок; інколи ми могли думати, що знайшли їх; часто серця наші наповнялись сумом невдачі.

Але одне нам було ясне, а саме: що ТЕ, що святкували ми так велично, було особливою — Богом нам даною подією: РЕЛІГІЙНОЮ, КУЛЬТУРНОЮ, ПОЛІТИЧНОЮ, ІСТОРИЧНОЮ".

В листі до нас один визначний священик дякував нам за число, присвячене 1000-літтю, а особливо за те, що ми помістили посланія Слуги Божого Андрея; він назвав цей рік "Ювілейним і трагічним".

І майже кожний із нас, учасників святкувань, крім душевного піднесення хвилинами відчував смуток і біль, особливо тоді, коли бачив побіч величного святкового, того, що нас усіх єднає, вияви другорядного, того, що може нас ділити.

На жаль, поміж нами багато таких, що залюбки говорять і повторяють про недотягнення, замість тішитися успіхами. А хоч недоліки безперечно були то цей рік залишиться "СВЯТИМ РОКОМ".

Особливо подивляємо і слухаємо із зворушенням про те, як відзначили цей ювілей наші земляки у безмежно важчих умовинах: в Україні, Польщі, Югославії.

Всі помилки, недотягнення дрібні супроти того, що ми показали світові, що 1000 років тому прийняла християнство Русь-Україна, а не Росія, якої ще тоді, як нації чи держави не було.

А коли зближаємося до кінця цього ювілейного року, не побільшуймо тіней, дивімся на світло.

Не добре не зауважувати тіней; але ще гірше, коли задивитись у них так, щоб не бачити світла, ясного сонця, що перемагає темряву сумнівів, зневіри й песимізму.

У.Л.

ЄВГЕН ПЛУЖНИК

Вчора над містом летіли гуси,
Над камінним містом, вночі...
Стиснути серце мусив,
Мовчи, безглузде, мовчи!

Досить усяких і мрій, і болів...
Адже знають про все книжки.
Чуєш, — тополі голі:
— Нишкни...

Дівчинко тиха, на мрії хвора!
Надвечірня мріє моя!
Гуси над містом летіли вчора...
А я?

"Три збірки". Інститут Літератури ім. Михайла Ореста.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

ОЛЬЗІ ДУЧИМІНСЬКІЙ СПОВНИЛОСЯ 105 РОКІВ

В "Літературній Україні" і в журналі "Жовтень" у Львові появилися обширні статті Романа Горака про ту цікаву жінку.

Ольга Дучимінська народилася 8 червня 1883 р. в селі Миколаїв Бібрецького повіту біля Львова в родині учителя Василя Решетиловича. Вищі кляси гімназії закінчила у Станиславові, а в 1902 р. Інститут для дівчат у Перемишлі. З того часу до 1930 р. працювала учителькою, але завжди її улюбленим зайняттям була література, в яку її ввів сам Іван Франко, який в 1905 р. опублікував в Літературно-науковому Віснику її вірш "Іронія долі".

ІРОНІЯ ДОЛІ

Вони всі співали й музика ще грала,
Коли я на себе кайдани приймала,
Коли свою волю на вік запродала...
Вони всі співали.

Ще вбрали мене у зелений віночок,
Мені наказали зрікатися волі,
При тім веселились... Крутився таночок,
Чи це не іронія долі?
і так їх багато товпилось до мене,
Так щиро бажали: літ щастя доволі...
А в мене на серці кайдання студене...
Чи ж це не іронія долі?

1905

В 1911 р. під псевдонімом Ірма Остапівна Ольга Дучимінська відважилася видати свою поетичну збірку "Китиця незабудьок", яку вона створила в наслідок подій 1908 р, коли студент Мирослав Січинський убив намісника цісаря в Галичині графа А. Потоцького, який провадив сувору політику проти українського народу. Поезії у тій збірці переняті болем за долю українського народу. Загалом поезії того часу були сповнені відчаєм, а Вячеслав Будзиновський заявив, що досить сліз — треба боротись.

Ольга Дучимінська теж не вірила у фрази, але палко підтвердила своєю працею відданість своєму народові.

На збірку "Китиця незабудьок" відгукнувся Іван Нечуй-Левицький, зазначуючи, що вірші писані гарною українською мовою. Теж Ольга Кобилянська написала тоді до авторки і з того часу почалася приязнь між тими двома вартісними жінками. Зацікавилася цією збіркою Наталія Кобринська, піонерка українського жіночого руху, яка писала: "не класифікацією талантів вимагається від критика, а того, як він зрозумів і почув душу автора". З того часу тих обох жінок лучить щира і довга дружба. Саме О. Дучимінська була виконавцем останньої волі Кобринської. Вплив Кобринської виявився у праці О. Дучимінської для української жінки. Вона організувала мабуть перші дитячі садки на селах, щоби помогти мамам, які мусіли парцювати на полі.

О. Дучимінська дуже цікавилася етнографією, збирала приповідки, списувала народні звичаї та перекази та вивчала культуру свого народу. Матеріяли записані нею, зберігаються в Інституті Етнографії ім. Максима Рильського у Львові.

Ольга Дучимінська опікувалася нашим великим майстром пензля Олексою Новаківським, саме тоді познайомилася з моєю пок. мамою Іреною Домбчевською і щиро заприязнилися. Лучила їх праця для українського жіноцтва. Обі організували жіночі гуртки по селах, вчили читати, писати, варити та гігієни. Обі дописували до "Жіночої Долі".

О. Дучимінська часто приїздила до нас до Стрия і просила нас на вакації до себе. Одні такі вакації перевели ми в селі Тяпче біля Гошова в Долинському повіті, в якому тета Оля, як я її називала, учителювала довгі роки.

Тяпче було улюблене село О. Дучимінської, яке теж мені залишилося живо у пам'яті. Чар його був не тільки в гарному гористому положенні але у рідкісному вбранні. Пригадую, що спідниця була долом вишита доволі широким гаптованим взором і укладана у складки, що їх робили на дерев'яних валках. Сорочка і запаска були дуже багато прикрашені таки ж гаптом, у формі квітів, в якому обов'язково мусіли бути вишиті колоски пшениці. Весільне вбрання голови молодої, це прямо поезія. Зразок того гапту і світлини у весільних одягах находяться в Українському Музею в Нью Йорку, куди я їх передала.

Ольга Дучимінська мала одну дочку Оксану, з якою по Першій світовій війні залишилася сама. Оксана закінчила агрономію в Подєбрадах на Чехословаччині і від 1934 р. працювала як агроном у Сільському господарі у Львові разом з моєю мамою, згодом у Хліборобській Палаті. Оксана перебувала на еміґрації зі своїм сином Іваном. Померла в 1974 р.

Ольга Дучимінська завжди знаходила час на писання віршів та оповідань, які появлялися у різних журналах та газетах під різними псевдонімами як: Олег Барвінок, Ольга Лучанська, О. Поважна, Рута О...

Як пише Р. Горак у своїй статті "Скромна працівниця культури" ("Жовтень/88") Богдан Лепкий подарував їй кілька віршів і сфотографувався з нею на спомин. Ряд визначних письменників і поетів, як: "Василь Стефаник, Петро Карманський, Василь Пачовський, Осип Маковей, Марко Черемшина дружили з нею. Була вона сучасницею Константини Малицької, яка писала під псевдонімом Віра Лебедова, Іванни Блажкевич, яка потерпіла жахливі побиття під час польської пацифікації в Галичині, Ольги Ціпановської, Уляни Кравченко та Олени Кисілевської, сенаторки та редакторки журналу "Жіноча Доля".

По Другій світовій війні О. Дучимінська працювала у Львівському Музею етнографії та художнього промислу, якого була одною з організаторів. Займалася вивчанням духової і матеріяльної культури бойків та гуцулів. Дальше займалася літературою, писала вірші та оповідання, теж наукові статті на етнографічні теми. В тій ділянці стала дуже відомою.

В 1951 р. була безпідставно репресована і на 10 років позбавлена волі, які перебула на засланні, а найгірше, за словами її внука Івана Мигула, який зі своєю донею Рахилею відвідав її після повороту, пережила втрату її рукописів.

Коли повернулася зі заслання мимо того, що її регабілітували, не мала мешкання, не мала рідні і преса накидувалася на неї приписуючи їй неправдоподібні вчинки. Вона терпіла і вірила, що все минеться. Дещо писала, але ніхто не друкував. Була вже "історією", як каже Горак.

Жила у знайомих, згодом у родини О. Кибилянської, але одного дня зібрала все своє майно у малу сіточку і опинилася на вулиці, не знаючи що далі робити і куди іти, а було їй тоді 95 років. Сіла в поїзд і поїхала до Івано-Франківська, з яким були пов'язані спогади її молодих літ і з якими вона хотіла попрощатися.

Знайшлися милосердні люди і дали їй притулок, де вона живе від 1977 р, в будинку за залізничним насипом, з асфальтовим подвірям і одинокою вишнею. Живе у маленькій кімнатці з одиноким віконцем, через яке рідко видно сонце, бо насип засланяє.

В 1983 р. для відзначення її сторіччя Музей опублікував її листування з відомими польськими етнографами Виченсами у Швайцарії, та влаштував невелику виставку.

Напередодні свого 100-річчя писала вона вірш "До зими", який можна, за словами Горака, уважати заповітом "однієї з тих скромних трудівниць нашої культури і нашого слова, що своє життя присвятили рідному народові".

ДО ЗИМИ

Зимо-сестрице, не обтулюй рукою
Ці скарби, що ношу в душі —
Думи, пісні і любов велику,
Жаль їх сховати зі мною в землі.

Зимо-сестрице, повір, моє серце
Горить неопалимо святою любов'ю
До Людей, Правди й Краси,
Жаль його брати в могилу з собою...

Хотіла б любов на землі цій лишити,
Комусь в заповіті передати її,
Хотіла б її між людей поділити,
Квітками розсипать її по землі.

На світі любові нема забагато,
Заки відійду, хотіла б її роздать.
В кого вона в серці — роздавайте другим
Зак ляжете спать.

1983 р.
м. Івано-Франківськ.

Завдяки молодіжній газеті в Івано-Франківську довідались люди, що тут живе Ольга Дучимінська, ім'я якої вже нічого нікому не казало, але вона є найстаршою жителькою міста, бо їй 105 років.

"Осінню як є теплий день і в повітрі снується бабине літо, можна бачити О. Дучимінську, яка сидить під одинокою вишнею. Перейти навіть кілька кроків справляє їй труднощі, але завжди по такій "подорожі" в неї в руці кілька опалих листків вишні, які клала у книжку."

* * *

Якраз наспіла вістка до внука Ольги Дучимінської проф. Івана Мигула, що його бабуня відійшла у вічність дня 23 вересня і похована 26 вересня 1988 р.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

РОМАН САВИЦЬКИЙ

ПІЯНІСТЦІ ДАРІЇ КАРАНОВИЧ — 80

Сказав би дехто, що вік 80 напрошує зробити підсумки пройденого, довгого шляху. Хто так вважає. не знає Пані Дарії. Як піяністка, педагог, рецензент і, врешті, як довголітній президент Українського Музичного Інституту Америки, Інк, вона ввесь час у вирі мистецько-громадського життя, в процесі творчих ідей, і на підсумки пророблено праці ще час. Проте спинімося хоч нашвидку на деяких моментах її життя і кар'єри.

Дарія Каранових, з дому Гординська, прийшла на світ 18 жовтня 1908 в колисці рвучкої коломийки, у місті Коломия (Західня Україна). У дуже молодому віці вона стала визначною ученицею Василя Барвінського у Вищому музичному інституті ім. Лисенка у Львові. Згодом продовжувала студії фортепіяну у Відні. Дарія Каранович ґрадуювала із Віденської музичної академії (Wiener Akademie für Musik und darstellende Kunst), де її вчителями були Едуард Штоєрманн, д-р Павль Вайнґартен і, частинно, Еміль фон Зауер, визначний учень Франца Ліста.

У році 1933 Дарія Каранович бере участь у Другому міжнародному конкурсі вокалу і фортепіяну у Відні. Після важкого змагу 500 учасників її вибирають однією із 12-тьох фіналістів і нагороджують почесним дипломом.

Піяністка виступає солісткою в найкращих залях Відня і концертує із славнозвістним Віденським філярмонічним квартетом. Як концертант, вона виступає теж в таких містах як Львів, Варшава, Зальцбург (школа "Моцартеум"), Берлін, Прага, Брно та ін. Повсякчасно її гра звучить із радіо Відня, Зальцбургу, Лінца.

В році 1952, в час подорожі Карановичів до Америки на люксусовому кораблі "Квін Мері", її запрошують виконати ряд фортепіянових творів в програмі гостя-соліста. Згадаймо, що серед вибагливої публіки були тоді Вінстон Черчіль та державний секретар США Дін Ачесон.

Її яскравий талант, любов до музики, видержливість при щоденних вправах й імена її вчителів сприяють Дарії Каранович в їй широкій кар'єрі піяністки в Америці. Вкоротці після приїзду до США, вона успішно дебютує на вимогливому форумі Нью Йоркського "Тавн Голу".

В році 1956 на екрани Канади й Америки вийшов кольоровий документальний кіно-фільм "Українці в Америці" продукції "Солук-Фільм". У ньому Дарія Каранович виступає у ролі акомпаньятора співаковібаритонові Михайлові Мінському, який тоді одуховлений виконує відому пісню "Любіть Україну" композитора Миколи Фоменка до слів В. Сосюри.

Дарія Гординська Каранович.
Daria Hordynsky Karanowycz

Цей пропам'ятний виступ має місце на З'їзді мистців (Торонто 1954).

Ми всі глибоко відчули відхід у потойбіччя одного із визначних синів України 20-го віку, композитора, піяніста і музикознавця Василя Барвінського (1963 р.). Щоб звернути увагу громадськості на творчу спадщину свого дорогого вчителя, Дарія Каранович дає серію вісьмох концертів виключно фортепіянових творів Барвінського. Вона об'їжджає тоді Нью Йорк, Ньюарк, Філядельфію, Клівленд, Дітройт, Міннеаполіс, Чікаґо і Торонто (1963-64).

* * *

Як відомо, піяністка завжди була пропаґатором української музики 20-го століття. Вона виконує насамперед твори В. Барвінського, а також грає чимало із спадщини Нестора Нижанківського. Треба згадати, що Дарія Каранович вперше виконала в Північній Америці один із фундаментальних творів української фортепіянової музики — "Українську сюїту" В. Барвінського, а дня 10 квітня 1981 в Дікінсонському стейтовому каледжі, (Північна Дакота), піяністка виконала вперше в Північній Америці грайливу концертову "Коломийку" фіс-моль Н. Нижанківського. Із признанням слід тут підкреслити, що піяністка пропаґувала теж творчість таких композиторів як Я. Степовий, С. Людкевич, М. Колесса, Т. Микиша, Л. Ревуцький, Б. Лятошинський, В. Косенко, М. Фоменко, І. Соневицький, В. Грудин. Останній, прослухавши свою музику у виконанні піяністки, із вдячністю присвятив був Дарії Каранович декілька своїх творів.

З чужих композиторів піяністка виконує Й.С. Баха, Гайдна, В.А. Моцарта, Д. Скарлатті, Бетговена, Шуберта, Шопена, Ліста, Брамса, Сен-Санса, Дебюссі, Скрябіна, Еміля фон Зауера і інших.

* * *

Атрибути піяністики Дарії Каранович численні. Солідна техніка, широка скаля музичної палітри, мистецька зрілість та відчуття у виконуванні різних піяністичних стилів — все це принесло ювілятці вдячність міжнародної публіки і схвальні відозви численних критиків. Слід зацитувати головніших:

"Під безпосереднім впливом Заходу (стало мешкає у Відні) скристалізувалася Д. Гординська-Каранович, одна з найздібнійших колишніх учениць В. Барвінського, у зрілу і навіть рутиновану піяністку. Одинокий її концерт під час короткого побуту у Львові, що відбувся заходом "СУПРОМ-у" 4 лютого 1938, залишив по собі найкраще враження під кожним оглядом. Особливе признання і подяка належиться піяністці за те, що програму свого концерту зложила з творів виключно українських сучасних композиторів (Галицьких і з Великої України)".

"Знані вже у нас Прелюдії Л. Ревуцького Оп. 4 і 11 показалися, через свою виразність і легкість виразових і піяністичних концепцій, дуже підхожими для легкого й елегантного стилю гри. "Українська сюїта" Барвінського, виконана у Львові вперше в цілості (4 частини), дала солістці можливість виказати ціле її відтворче уміння, почавши від опанування великої динамічної скалі, усіх технічних і виразових засобів, аж до почуття широкої форми. Цікаво було почути твір одного з наймолодших наших композиторів, Тараса Микиші "Варіяції на тему чумацької пісні", що мають досить багато оригінальности в кольориті, гармоніці і загальній піяністичній фактурі. Гарно й поетично були виконані: "Мала сюїта" Нестора Нижанківського і "Сцени з Гуцульщини" Миколи Колесси. Крім цього чули ми ще Косенка "Поему" і Людкевича "Пісню до схід сонця", з яких остання особливо припала піяністці до вподоби. Наддатки були також українські." (Роман Савицький, "Українська музика", ч. 3, 1938, ст. 50-51).

"На залі панувало грудневе зимно але публіка була одуховлена внутрішньою теплотою (артистки) — а це ж успіх". ("Зальцбурґер Фольксцайтунґ", 28 грудня 1946).

(Із рецензії на Віденський фільгармонічний квартет): "Ми маємо щасливий вибір піяністки, якої технічне знання є щасливо сполучене із серцем і духом та вигідно достосовується до струнних інструментів". ("Лінцер Фольксблят", 29 листопада 1950).

"Її гра субєктивна і ґрандіозна в найкращій традиції віртуозів". ("Нью-Йорк Таймс", 19 травня 1952).

"Пані Каранович сполучає автентичний музичний тренаж із актуальним музичним талантом... багата була сонорність і численні були "софістикації" її гри". ("Нью-Йорк Геральд Трибюн", 19 травня 1952).

"Піяністка має гарну европейську школу і благородну манеру триматися на естраді та користуватися технічно-віртуозними засобами, які в неї не є метою, а лише методою змістовно показати музичний твір". (Володимир Грудин, "Свобода", 30 липня 1954).

"Вона є фундаментальним виконавцем фортепіянної музики зі всіма ознаками шляхетної европейської культури. Маючи досконалий технічний апарат, який дозволяє їй виконувати твори різного характеру і різних жанрів, вона проте тяжить до творів з інтерпретаційною глибінню, прагнучи до розкриття в них того чи іншого образу. Вона не спокушається, судячи по програмі, творами з, може ефектовною, але здебільшого зовнішньою віртуозністю. Тому її Бах (Токката ц-моль) і Бетговен (Соната Оп. 31 д-моль) так переконливо і глибоко прозвучали, що хотілося без кінця їх слухати".

"Другий відділ програми був відданий українським композиторам. Виконано дві Прелюдії Фоменка, "Думку" і "Листок до альбому" Барвінського та два Етюди Грудина. Всі ці твори були кольоритно, прегарно виконані, були зогріті творчим вогнем піяністки і дуже вразили авдиторію, яка бурхливо оплескувала артистку, викликавши присутніх авторів. Як один з них мушу підкреслити, що під руками пані Дарії Гординської-Каранович мої Прелюдії, які покищо не мають творчо-виконавчих традицій, прозвучали на тому високому мистецькому рівні, на якому були виконані і клясичні твори, перевірені вже довшим часом. Нема більшої радости для автора, який, слухаючи свій твір, чує, що його думки і наміри, народжені в самотній тиші, розгадані і розкриті виконавцем, а тому і переконливі для слухачів". (Микола Фоменко, "Свобода", 18 січня 1961).

"Сюїту Грудина піяністка виконала з віртуозним розмахом і динамічними контрастами". (Володимир Грудин, "Свобода", 21 травня 1963).

"Інтерпретація всіх творів була правильна, мистецько логічна. Свій ліризм, співучість, свій м'який удар піяністка з успіхом застосувала до романтичної частини програми, натомість у Сюїті Грудина зуміла переключити себе на більше радикальні настрої і модерну імпресіоністичну техніку гри, тобто показала широкий діяпазон свого піяністичного уміння. На окрему вдячність заслуговує (піяністка) за плекання українського поважного репертуару", (Зиновій Лисько, "Свобода", 21 травня 1963).

"'Українська сюїта' (В. Барвінського) — вибагліва технічно, цікава і трудна для виконання. У ній піяністка виявила себе справжнім мистцем" (Оксана Бризгун-Соколик "Гомін України", 3 травня 1964).

(Про "Українську сюїту" В. Барвінського); "Тут заблищали не тільки всі вальори і брилянтова техні-

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

ка піаністки, але в першу чергу її мистецька зрілість і витонченність поєднані із притаманною українській духовості снагою. Під сучасну пору Дарія Гординська-Каранович безконкуренційна, коли йдеться про виконання творів Барвінського, не тільки завдяки її піаністичній культурі, чи тому, що вона, як колишня учениця Барвінського, знає всі інтенції і секрети їх інтерпретації, але в першу чергу тому, що виконуючи ці твори довгі роки, вони стали частиною її екзистенціяльної істоти. Вона розуміє їх психологічну вартість як специфічний музичний вияв української душі". (Іван Ковалів, "Новий шлях", 23 травня 1964).

Я навмисне зацитував більшу кількість рецензій, щоб виразніше зобразити мистецький профіль ювілятки-артистки. Великий успіх Дарії Каранович мав місце дня 10 квітня 1981 в Дікінсонському стейтовому каледжі (Північна Дакота). У своїй рецензії п.з. "Українська піаністка хвилює публіку" ("Сандей Форум", 12 квітня 1981) д-р Френк Пірсон писав про українські твори у програмі таке: (вони) "хоч невідомі в стандартній літературі (Америки), своїми цінностями завершили концерт в найкращому світлі. Всі вони були виконані зворушливо і були належно продемонстровані, дякуючи вмінням Д. Каранович. Чотири Прелюдії Левка Ревуцького виявили (нам) концертові твори післяромантичного стилю, яким слід дати більше місця на (концертових) програмах цієї країни".

Рецензент продовжував: "Особливо інтересними були 'Мініятюри на теми українських народних пісень' Василя Барвінського, 'Косарі' Ігоря Соневицького, 'Контрасти' Миколи Колесси, і 'Коломийка' Нестора Нижанківського. Всі ці твори основані на українських народних піснях — ідіома власне в якій Д. Каранович находить свої великі експресивні обдарування... Вона закінчила свою програму 'Кличем до волі' Бориса Лятошинського — твором, який висловлював волелюбні прагнення всіх українців, про що говорила Д. Каранович на початку програми. Ця талановита мисткиня зробила правдивий вклад в культурне та етнічне життя південно-західної частини стейту Північна Дакота..."

Треба зазначити, що Д. Каранович виступила в Дікінсонському стейтовому калежді під спонзоруванням Українського культурного інституту цієї ж школи, яка за згодою артистки поробила копії усіх творів із її концерту для своєї музичної бібліотеки.

В році 1982 вийшла об'ємиста двотомна англомовна енциклопедія піаністів п.з. "Фортепіян у концерті" пера угорсько-американського піяніста-вчителя Джорджа Келера*. Ця одинока того роду міжнародна праця подає біографії визначних піаністів світу і реєструє програми вибраних їх концертів. Ця енциклопедія присвятила чимало місця Дарії Каранович; у ній бо зареєстровано докладно програми десятьох вибраних речіталів піаністки за роки 1941-1964, чим утривалено міжнародню позицію нашої артистки.

Про працю Д. Каранович — довголітнього вчителя (від віденської Прайнер Консерваторіюм аж до Українського Музичного Інституту Америки, Інк.) треба б писати додатково. Окремої уваги заслуговує її кропітка праця музичного редактора (наприклад, люксусовий том зібраних фортепіянних творів Н. Нижанківського що вийшов друком недавно). Врешті, згадаймо її постійну активність проникливого і завжди тактовного рецензента та автора актуальних статей на музичні теми.

Я певен, що читачі "Нашого Життя" приєднаються до мене, щоб висловити вдячність нашій ювілятці за її вагомий вклад в український світ, і що вони теж разом зі мною побажають їй добра й вдоволення в її праці наступними роками на користь нашої музичної культури.

*"The Piano in Concert" compiled and annotated by George Kehler (Metuchen, N.J. & London: The Scarecrow Press, 1982).

ПОЯВИЛОСЯ НОВЕ ЧИСЛО "ЕКРАНУ"

Повідомляємо, що після довгої перерви, в Чікаґо появилося нове число ЕКРАНУ або українського рідерс дайджесту, як його дехто називає. Цей імпозантний, багато ілюстрований журнал вміщує в собі всі останні, найбільшого маштабу події з українського життя в цілій діяспорі, а також вісті з рідної України. На його сторінках побачимо біля 130 світлин з місцевостей, де відбувалися величаві святкування Тисячоліття Хрещення Руси-України. Також багатий ілюстрований матеріял із вшанувань наших військових організацій і одиниць. Додатково-обширне звідомлення про духовий ріст Парафії св. Володимира і Ольги в Чікаґо на протязі 20-ліття її існування, що не тільки побудувала величний храм, а також спромоглася на збудування великого і імпозантного Осередку Культури в честь, і на пам'ятку великого Українського Християнського Тисячоліття. Тут же знаходиться цілий ряд поезій присвячених українським священикам місцевої громади, які однак насправді відносяться до загалу нашого духовенства, як провідників народу в піднесенні релігійного виховання та національної свідомости серед наших дітей і молоді. Пам'ятаймо, що "Без Бога — ані до порога". Український нарід з діда — прадіда вславився своєю високою духовною культурою на протязі своєї тисячолітньої історії.

В чергових числах Екрану, в якнайбільше ілюстрованій формі подамо дальший хід святкувань в поневоленій Батьківщині і у вільному світі.

Екран можна набути в українських книгарнях і кольпортерів, а також просимо звертатися до редакції на адресу: **Adam Antonowych**
2222 W. Erie St.
Chicago, Ill. 60612 **Ома.**

ОЛЬГА КІНДЗЄРЯВА-ПАСТУХІВ — ВСЕСТОРОННІЙ МИСТЕЦЬ

Вже добрих кілька місяців минуло від того пам'ятного дня, коли на наше запрошення, до редакції прийшла Ольга Кіндзєрява-Пастухів.

В нашому пляні було перевести інтерв'ю з цією молодою мисткинею. Звичайні питання і відповіді: про життя, освіту, замилування, працю, пляни на майбутнє тощо. Але вийшло інакше. Попливла розмова, почалась розповідь не в хронологічному порядку, але, може, про найважливіше в житті: про те, що захоплює, що цікавить Олю.

Подорожі по світі сьогодні річ популярна. Технічні засоби, а теж матеріяльні умовини дозволяють мандрувати по світі. Але які ж різні спонуки і зацікавлення подорожуючих! А скільки молодечого, романтичного захоплення у розповіді Олі К. Пастухів.

Почалося від мандрівки по Греції літом 1980 р. Вдвох з товаришкою отаборились в палатці. Перше, що захопило то було особливе світло, що яснілo на сімох манастирях положених на високих шпилях (наче вежі). Ходили від одного манастиря, до другого, хоч треба було підніматися по 500-600 східцях вгору. Перебула раз півтора місяця в жіночому манастирі; там зустрічала Великдень.

Особливе пережиття — то перебування на рибальському човні. І тут приваблювала краса моря, світла що грали всіма барвами на хребтах риб. Про неї знали вже на острові, так, що коли наступного року приїхала мама й сестра, то і їм дозволили поїздити рибальським кораблем.

Якийсь час жила на острові, у старенького подружжя, яке мало 3000 кіз. Цей острів, колись заселений, опустів, бо не було там ні електрики ні інших сучасних удосконалень, тому жило там тільки кількоро осіб.

Про мандрівки, пригоди й захвати під час мандрівок по різних країнах Европи можна б слухати й слухати і писати. Але ж нам хочеться познайомити наших читачів з Олею не тільки як з чарівною молодою людиною, що шукає краси в світі, але розказати про неї, як про мистця.

Зачнім від інформації, які дістали ми від її рідних.

Від перших тижнів і місяців свого життя, Оля була дуже живою, бистрою дитиною. Все, що її оточувало, цікавило її. Маючи два з половиною роки, Оля дивувала гостей "читаючи" (з пам'яти) віршики з книжки; 3-річною знала абетку, 4-річною писала, грала на фортепіяні.

До американського садочка пішла не маючи скінчених п'ять рочків. Не знала зовсім англійської мови, але любила дітей товаришок і вчительку (а любов це найкращий посередник) і це помогло скоро навчитися мови. Учителька розказала батькам, що коли Олі було 7-8 років вона укладала слова, які мала вивчити, у фантастичні казочки або віршики, інколи укладаючи згори вниз, або вбік.

Коли мала 9 років, почала грати на бандурі й була активна в школі гри на бандурі, яку зорганізував її батько о. Сергій К. Пастухів. Опісля їздила на науку до Нью-Йорку де теж згодом вчила початківців. П. Чорний заохочував виступати на концертах.

Від молодих літ полонило її малювання. Коли

Ольга Кіндзірява Пастухів. Пігадія-Карпатос-Греція. 1986 р.

Olha K. Pastuchiv. Pigadia-Karpatos-Greece. 1986.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

О.К. Пастухів. Яблука. Дереворит (в оригіналі в трьох кольорах)
O.K. Pastuchiv. Apples. Woodcut. (Original in three colors)

закінчила середню школу, батьки порадили їй здобути більш практичне звання, тож почала студії біології (яку, зрештою дуже любила), а теж мов (російську і німецьку). Її прийняли зразу до двох престижевих каледжів Barnard (дівочий відділ Колюмбії) і Vassar). Вона вибрала Vassar College де одержала повну наукову стипендію.

Після закінчення студій почала працювати в книгарні Schoenhof's Foreign Bookstore, де якийсь час завідувала слов'янським відділом. Праця була нелегка, а головне, не залишала ані вільного часу, ані сил для її головного замилування — малярства. Це згодом привело її до студій в Massachusetts College of Art.

Вміжчасі були мандрівки: Греція, Італія, Німеччина. Музеї, природа, люди; а усюди пошуки за красою і усюди з малярським приладдям. А техніка, якою працює, різнородна: вугіль, олівець, акварела, акрилік, кредки пастелі, а теж особлива, у якій використовує фактуру не-гладкого паперу, покриваючи різними кольорами. Графіка, дереворити, малюнки.

Оля К. Пастухів використала теж своє знання мов, а володіє вона крім рідної української і англійської теж російською, грецькою і німецькою. Вона перекладала на англійську мову деякі твори Василя Барки. У цьому числі містимо її спомин-нарис "Метеора", який друкувався давніше в журналі "Віра".

Наша гостя не прийшла до редакції з порожніми руками. І тут ми могли ствердити, що вона неабиякий майстер у ділянці мистецького оформлення друкованого слова (graphic designer). Як відомо, сьогодні писання літер (т.зв. каліграфія) це окрема мистецька спеціяльність. Не кожний мистець навіть графік, у цій ділянці майстер. Із захопленням оглядали ми кольорові грамоти в стилі українських стародруків та ще в з текстом вписаним стилевими, старинними літерами.

Свої таланти одідичила Оля по своїх батьках, Юлії з Литвиненків і о. Сергія Кіндзєравого Пасту-

О.К. Пастухів. Зразок ґрафічного оформлення і каліґрафії.

хова. Мати, професійний інженер технік-кресляр, закінчила консерваторію в клясі фортепіяно, знавець писанок (в "Нашому Житті" ми містили писанки, які вона рисувала). Батько о. Сергій Кіндзєрявий-Пастухів, відомий маляр, бундурист (організував школу). Ціла родина музикальна і активно зацікавлена в музиці.

В дорібку О.К. Пастухової записати треба немало праць з ділянки ґрафічного оформлення видань. Крім мистецьких обкладинок для видань з української літератури треба згадати про такі видання як:
Illustrated Flora of Boston Harbor Islands — видання; Northeastern University Press де виконала крім обкладинки 107 ілюстрацій; Planets of the Gods — R. Schultes — 10 ілюстрацій; Horticular Magazine — оформлення; Massachusetts Orchid Society Newsletter — обкладинка за липень і вересень 1987 р. Jam To-Day — постійна обкладинка цього літературного журналу. Вона виконала фрескові картини на стінах головної залі в Educational Center (на Thompson Island) і рисунки рослин для мідних плит на островах Бостонської гавані.

Її картини були виставлені в будинку J.F. Kennedy в Бостоні, і таких мистецьких установах цього міста: Arlington Gallery, Boston Children's Museum та Harbor Gallery (виставка Boston Harbor Islands Artists під опікою University of Massachusetts).

Її мистецькі праці виставлені в Управі Транспортних Інженерів Стейту Нью Йорк здобули перше місце.

Це частинний перелік її виставок в американському світі. Три роки тому, 1984 р. відбулася самостійна виставка творів Олі К. Пастухів на Верховині в залі церкви св. Володимира. Василь Барка написав у "Народній Волі" знамениту рецензію, в якій у питомий йому спосіб глибоко вникнув у творчий світ Олі К. Пастухів.

Ми свідомі того, що ілюстрації, які містимоо не дають повного образу різнородної творчости мистця, але все ж таки надіємося, що хоч частинно познайомимо наших читачів із цією мистецькою особистістю, якою є Оля К. Пастухів.

У.Л.

О.К. Пастухів. Мальви. Дереворит
O.K. Pastuchiv. Hollyhocks. Woodcut.

О.К. Пастухів. Ілюстрація. Чорнило.
O.K. Pasuchiv. Illustration. Ink.

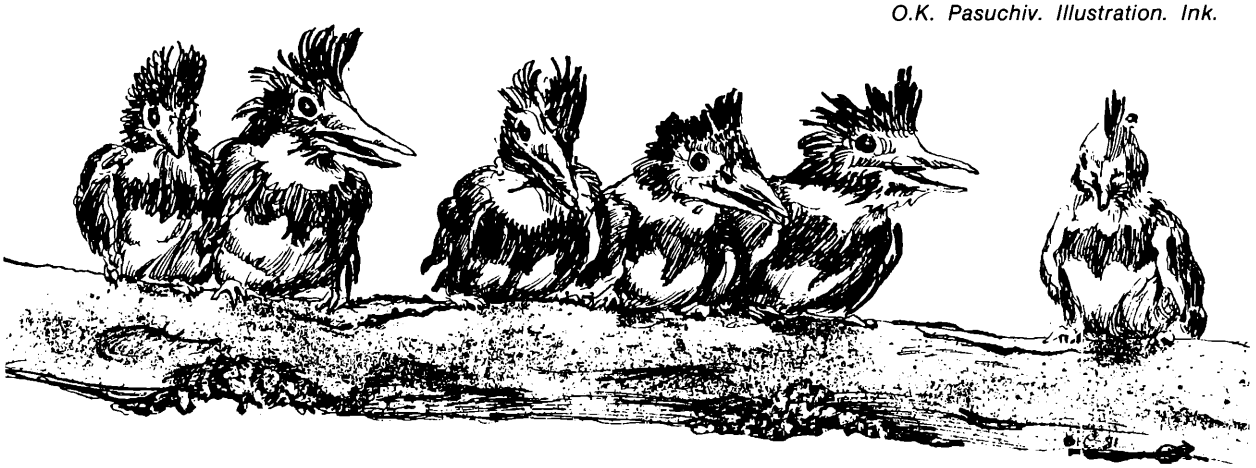

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів США - Нью Йорк, Н.Й. США.

ЮВІЛЕЙНА ЗУСТРІЧ З ЕКО-ЕДВАРДОМ КОЗАКОМ

14-го травня 1988 р. в Нью-Йорку відбулася ювілейна зустріч з Еком-Едвардом Козаком. Влаштували її спільно: НТШ, Об'єднання Письменників "Слово", Спілка Українських Журналістів Америки, Об'єднання Мистців Українців в Америці, Літературно-Мистецький Клюб Загін "Червона Калина". Численні гості, які прибули на цю зустріч, були ще одним доказом, як громада оцінює і любить цього всестороннього мистця, гумориста, редактора. У цікавій, різнородній програмі були між іншим вірші, які писав автор ще у Львові. Для тих, хто їх ніколи не чув, чи не читав, а теж для тих, які вже забули про них, ці вірші були несподіванкою і доказом ще одного жанру творчости Ека. Містимо побіч два такі вірші.

Перед зустріччю відбулося відкриття виставки трьох Козаків — Едварда, Юрія і Яреми. Автопортрет Ека з цієї виставки бачимо побіч.

Автопортрет Едварда Козака-Ека на виставці в Нью-Йорку 14-го травня 1988 р.

Self-Portrait of Edward Kozak on exhibit in New York, May 14, 1988.

ЕДВАРД КОЗАК-ЕКО

КАВАРНЯ

Сиділи поети нечесані
В каварні у днину понуру.
Курилися чупри підкресані
Огнистими римами здуру.

Від іскор, що з чупрів занялася
Завіса на вікнах нечайно.
Зчинилася паніка — заля вся
Скричала: рятуймось, тікаймо!

Каварня горіла. Ґен стінами
Повзли стоязики вогненні, —
Враз із кельнерами й цінами
Горіли поети натхненні.

Ударило в небо фанфарами!
Каварня тут була ще вчора,
А нині горіла пожарами
Новітня Содома й Гомора.

Співало огнистими римами,
Ямбами тріскало з брами, —
А на тротуарах під ринвами
Товпа камяніла стовбами...

Львів, 1937

ОСІННЄ

По алеях листя зжовкле,
По алеях фіолети, —
По алеях тільки смутки,
Смутки і поети.

Гей свистав на листю вітер,
Гиллям гойдав наче п'яний.
Вийшла, стала у алеї
У чо́рному пані.

Безнадійно звела руки,
Білі руки, як лілеї, —
Кажуть, що шукала днини
Учорашньої в алеї...

Львів, 1932

ІВАН СЕНЬКІВ

ЛЮБИТЕЛЬКИ ГУЦУЛЬЩИНИ

ВІРА ВОВК, ОЛЕНА КУЛЬЧИЦЬКА, КОНСТАНТИНА МАЛИЦЬКА, ВІРА МАРСЬКА, ЛАРИСА МУРОВИЧ, ЯРОСЛАВА МУЗИКА, ВІРА СВЄНЦІЦЬКА

(Від Редакції: цей вибір нарисів надіслав нам д-р І. Сеньків з манускрипту своєї, ще неопублікованої, праці п.з. "Наша Гуцульщина").

ПРОДОВЖЕННЯ

ЛАРИСА МУРОВИЧ

Поетка українських глибокодумних поезій, народилася 21 серпня 1915 року в Чернівцях на Буковині, де її батько був професором класичних мов і філософії, а мати народньою учителькою. Можливо, що дочка Лариса по батькові одідичила замилування до філософування, яким надхнена її поязія.

"Мої дитячі роки" — пише поетка — "проходили з дебільшого під опікою бабусі та її домашньої помічниці Василини, селянки з поетичною вдачею. Власне Василина залишила на ціле життя тривкі сліди в моїй душі. Вона була невичерпним джерелом народних оповідань про Довбуша, традиційних вірувань та фолкльору, які найбільше збереглися серед гуцульського населення Карпат. Василина збагатила ними мою чутливу душу і, як відгомін спомину про неї, я в дозрілім віці написала оповідання Чарівний Перстень, яке присвятила Василині.

Не раз в моїм житті думаю про Василину з великою вдячністю, бож вона, гуцульська жінка з вродженою мудрістю, навчила мене вперше цінувати духові вартості простого люду. Вона збудила в моїм серці поетичну жилку і я від 12 року життя почала писати вірші. Вона навчила мене дивитися на світ іншими очима. Я відчула, що крім зовнішнього реального світу існує ще інший чарівний світ фантазії, почуття та мітів."

По першій світовій війні румуни зайняли Буковину і закрили українську гімназію в Чернівцях, тоді мати з дочкою Ларисою переїхала до Станиславова в Галичині, де вона вступила до дівочої гімназії Рідної Школи. Тут включилася в пластове життя і стала згодом курінною. Влітку 1929 р. перебувала Лариса у вакаційній оселі в Ямнім над Прутом, якою завідував проф. Д. Ліськевич. В оселі вона нав'язала товариські зносини з Оксаною Стецько, родом з Тернополя, та її братом Ярославом, який втягнув Ларису до підпільної Організації Українських Націоналістів (ОУН). Вона взяла участь у двох вишкільних таборах ОУН в Карпатах, потім зорганізувала звена ОУН серед молоді жіночих українських шкіл у Станиславові.

Крім науки в гімназії та різних конспіративних зайнять, Лариса не переставала писатии юнацькі вірші, вивчала українську літературну мову, теорію поетики та знайомилася з віршами видатних українських поетів. Після матури в 1933 р. Лариса переїхала з хворою мамою на Гуцульщину коло Яремча. Тут стрінула її одного разу небажана пригода в поїзді. Польський поліційний аґент провірив Лариси течку і знайшов в ній один примірник "Сурми", за який вона попала на один рік до в'язниці. Вона вийшла на волю, завдяки стараннням письменниці Ірини Вільде (1907-1982) та сенаторки Олени Кисілевської (1869-1956) і одержала бюрову працю в Коломиї, де далі працювала для ОУН аж до приходу червоних "визволитетів" у 1939 році. В грудні того ж року переїхала на Захід з мамою, зятем д-ром К. Ганьківським з родиною. Восени 1941 р. Лариса вступила в празький університет, де вивчала журналістику й европейську літературу. В 1948 р. еміґрувала до Канади. В Канаді попала до Торонта і в 1950 р. вийшла заміж за інж. аґр. В. Тимошенка. Тоді разом почали нове життя на малиновій фармі, яку роками сплачували. Крім того Лариса зайнялася культурноосвітньою працею серед української громади та писанням поезій.

Перші вірші Лариси Мурович появилися друком в Україні 1943-1944 рр. Це були збірки "Крилатий Шлях" і "Свята Земля", наклади яких пропали під час світової війни. В Канаді авторка видала збірки "Піонери Святої Землі" (1969), "Євшан" (1971) і "Жар-Птаха" (1971), в яких містяться патріотичні вірші та поезії філософсько-мітологічного змісту.

Найгарніші нові поезії поетка Мурович зібрала під спільною назвою "Дерева Рідного Роду" і видала в Торонті 1984 р. Це три збірки поєднані в одній книзі: 1. Дерево рідного роду, 2. Муза в шинелі, 3. Любов до Вітчизни.

Наш літературознавець д-р Михайло Лоза дав таке пояснення ідеї "Дерева Рідного Роду": "Поезії всіх трьох частин творять символічне дерево україн-

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів США - Нью Йорк, Н.Й. США.

ського народу. Перша частина збірки — це коріння, яке тягне соки з глибокої праісторії українського народу і зроджує та живить ними парості того ж народу..."

Друга частина збірки носить назву "Муза в шинелі". Цей цикль творів присвячений найновішій боротьбі українського народу за самостійність, присвячений він збірному героїзмові, як теж і героїзмові окремих постатей. Третя частина "Любов до Вітчизни" — щодо тематики — має різноманітний характер. Між віршами тієї частини, а є їх понад 50, є вірші з філософським забарвленням, є такі, що настроєні на патріотичний тон, є вірші, що стосуються до окремих осіб, а є й такі, в яких передаються особисті враження поетки..."

Щоб належно відчути велич поезії Лариси Мурович передруковуємо дві її поезії "Інвокація до весни" та "Спасибі вам за все" із збірки "Дерево Рідного Роду", Торонто 1984, стор. 104 і 130.

ЛАРИСА МУРОВИЧ

СПАСИБІ ВАМ ЗА ВСЕ

Зелені й скелясті шпилі Верховини,
Де струнами вітру Говерля несе,
Вояцькі мелодії в шир України, —
Спасибі, спасибі усім вам за все!

За те, що повстанцям в морозній зав'юзі
З печер ви творили безпечне житло;
Що сосни, спаливши себе задля друзів,
Їм з ватри своє роздавали тепло.

Чи можна забуть, як голодних роками
Живили добром ви запасів лісних,
Як білки шляхетні дрібними руками
Солодкі горіхи носили для них?!

Спасибі й за те, що збройниць гірські бази
Ви там вартували в походів часи,
Щоб певно вертались бійці до оази
У вашій твердині потуги й краси.

Бувало, що ворог хотів брати гору
Над вами в нічну, несподівану мить.
Він згинув, а скелі знов бігли угору,
Щоб сонце звитяжною вістю збудить.

Либонь і тому не були вої схильні
Піддатися путам життєвих скорбот,
Бож ви, споконвіку незборністю сильні,
Вдихали снагу їм з надлюдських висот.

Зелені й скелясті шпилі Верховини,
Де струнами вітру Говерля несе
Вояцькі мелодії в шир України, —
Спасибі, спасибі усім вам за все!

1981

ІНВОКАЦІЯ ДО ВЕСНИ

Весно, княжно яснозора,
На негоду не зважай,
Навіть як війни потвора
Нив спалила б урожай.

Не сумуй, чутлива панно,
Як зірки твоїх очиць
Враз прострелив би нежданно
Рій ґранатних блискавиць.

Бо залишиться тобі ще
Зір духовий, вічний зір, —
Ним перейдеш бойовище
Аж до гір, карпатських гір.

По дорозі, між травою
Ти побачиш ворогів.
Що лягли сторч головою
Від повстанських куль-вогнів.

А як дійдеш до загону,
Що спішить в нові бої,
Вирізьби щит-охорону
На щиті ж — зірок рої.

Хай зірки прояснять ночі
В темних хащах і ярах
Та й подвоять воїв очі
В затяжних боях.

Хай твій щит — отруйні стрільна —
Завертає ворогам, —
Будь, лишившись в горах вільна,
Вартовою волі там!

1973

ЗОЛОТІ ДУМКИ

Будьмо самі собою.

Треба мати віру у свої сили.

Поважаймо самі себе, бо маємо право, з ласки Божої, бути тут і кожний має сповнити своє завдання.

Не стіймо у своїй власній тіні, візьмім своє маленьке "я" і почнім дорогу вперід до великого "Я".

Створи такого себе, щоби ти був щасливий жити зі собою ціле життя. Молися: "О, Боже поможи мені змінити світ, починаючи від себе".

Будьмо добрі для себе, бо тільки тоді коли ми маємо добре відношення до себе, можемо мати справжнє відношення до других.

З есею А. Пітерсона переложила
Христя Навроцька

РАДІСТЬ З ЖУРБОЮ

Наші зусилля приспішити появу "Нашого Життя" до деякої міри увінчалися успіхом.

Число за весерень пішло до друку 23-го серпня, а готове було 29-го вересня. Це не досконало, але все ж таки краще як досі.

Але зразу почалися прикрості: ствердження помилок і то досить "злосливих друкарських чортиків", яких ми в поспіху не зауважили.

На обкладинку ми вибрали відому картину *Федора Кричевського "Наречена"*. На 2-ій сторінці обкладинки в рубриці "На обкладинці" поміщено підпис, який відноситься до картини *"Прибрання нареченої" В. Васильева,* яка мала бути ілюстрацією до статті про весільні звичаї.

Містимо побіч обі картини з відповідними підписами.

* * *

На ст. 10 у статтейці "Столітній рушник на сотому взорі" в третьому рядку знизу в першій гранці "друкарський чортик" викинув літери **ри** із слова Угринівщина. "Знавець і збирач мистецьких виробів Угринівщини — Ірина Кашубинська" зразу помітила помилку!!! Просимо вибачити.

Редакція "Нашого Життя"

Федір Кричевський. Наречена. 1910 р.
Fedir Krychevsky. The Betrothed. 1910.

В. Васильєв. Прибрання нареченої
V. Vasylyev. Preparing the bride-to-be.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів США - Нью Йорк, Н.Й. США.

ОЛЯ ПАСТУХОВА

МЕТЕОРА

Темно, сіро-сизо. Моросить. В тиші тільки нове листя легко шепоче. Стеля хмар відрізала вершини скель. Десь розмугикався осел, і там-же, в селі, два півні перекрикнулись. Дзюрчить потічок, стікаючи під дорогу, до нього долучується глухе дзеленькання — старий пастух жене стадо овець; білими хвильками виринають з темноти, переливаються через дорогу, і спливають вниз по молодій травці до потічка. А кручена дорога веде мене вище: до найменшого з "Манастирів Повітря" — імени Св. Миколая Анапафсаса (відпочинкового). Збудований поверх одної з нижчих скель, і він зараз схований за хмарами.

Звертаю з дороги на круті кам'яні східці, вбудовані в глину підніжжя, а дальше вибиті зі скелі. Брама сьогодні відкрита — для мене. Спішу далі понад сотню метрів, просто в хмари. Б'ється серце. Ось уже тераса, а вище — сіни. Дьоргаю шнурок і далеко в середині скелі відповідає дзеленкіт дзвіночка. Прислухаюсь: як тканина, спускається далекий спів літургії. Глянула на двір: хмари спливали до долини, в сторону села Кастракі, а над найближчою східньою скелею, де побудований рожевий манастир Руссану — світає...

Брат Андоній відмикає мені тяжкі дубові двері. Піднімаюсь вище, заходжу у притвор і ставлю перед іконами свічки. Світла іншого немає. Стіни темні, розмальовані на чорному тлі, і тільки золото ікон відблискує червоні вогники лямпад та жовті язички м'ягких воскових свіч.

Церковця сама маленька — п'ятером тут би тісно. Коло віконця стоїть брат Андоній над великим співаником на дерев'яному аналойчику і співає, освітлюючи сторінку гнучкою свічкою, яка чисто горить, не капаючи, і пахне медом. А ігумен дає возглас із-за іконостасу. Служать літургію, очевидно, по-грецькому, але одну ектенію співають по-англійськи, одну по-церковнослов'янському: в честь гості. По обох стінах на чорному тлі розписані святі, блідо рожевими і зеленавими фарбами, величиною майже в мій ріст; поверну голову і ми око в око.

Біліє віконце і Андоній гасить свічку. Підвіконня торкають перші жовті пальці сонця.

Метеора займає приблизно 6-7 квадратових кілометрів в самій середині грецького материка, в східній частині Тессалії. Тут понад 1,000 стрімких, величезних і менших кам'яних скель підносяться, як покручені пальці, стрімко в небо. Більші колони і сталаґміти понад 500 метрів височиною. Камінні стіни гладкі, і тільки де-не-де проросла травинка, або деревце з раннім рожевим цвітом, темно-сірі, з принагідними блискучими затінками, іржавими або білявими, з якогось немічного джерельця.

Вчені (німецький геолог минулого століття А. Філопсон) гадають, що ті скелі були постали з річних камінців, які зліпились докупи під водою пару мільйонів років до Христа, коли Тессальське море підходило аж до міста Каламбакі (там тепер на куполі церкви кожного року будує гніздо лелека). Коли морські води відступили, дощі і вітри розрізали і відполірували скелі в їх голковаті форми.

Десь коло 9-го століття по Христі, поселились тут перші аскети, такі, як пустельник Варнава. Знаходили собі притулок в цілинах, печерах, дірах, високо над землею, жили, ніби в пташинних гніздах. В манастирі Св. Миколая Анапафсаса є стінопис про смерть Єфрема Сирійця де зображено багато цих печер. В одній замурований аскет виплакує гіркі сльози, бо прирік, що ніколи не злізе з гори, і от не може бути на похороні. Сьогодні сотні ластівок живуть в розбитих залишках цих замурованнь і, щебечучи, безбоязно пурхають навкруги хороброго, який добереться туди.

Розкидані самітники, "поборники Божі", збиралась на служби в церковці Дуп'янської Богородиці, яка стоїть у підніжжі скелі присвяченій Святому Духові. В XI-му столітті тут був заснований перший скит; Дуп'яні. З набором монахів з Афонської гори зорганізувався манастир. Почали анахорети заселяти все вищі скелі і в 1333 була збудована церква Св. Стефана, а в 1334 Св. Афанасій Метеорит з допомогою Короля Йосафа заснував Манастир Великого Метеорона на скелі "Стилос". До 16-го століття манастирі розмножувались і зростали, а в час найбільшого розквіту 24 їх окружило вінцем долину. Між монахами були і святі, і королі, як Йосаф, чи Сербський Іан Уресіс Палеологос. Від 14-го віку, коли роздрібнювалась Візантійська імперія, Греки, Римляни, Албанці, Серби, Турки — всі тупцювались по Тессалії і манастирі лишились острівцями віри та науки і — ще й досі до певної міри правда — символом Грецької незалежности і національности. А ось в 16-му столітті появились сварки бо, хоч Великий Метеорон взяв першенство, кожен манастир рахував себе незалежним. В Літописі Метеорським докладно все описане: як в кінцевих роках століття Сулейман Славний наложив ярмо півмісяця, але і приніс свого роду мир, дозволяючи манастирі, тоді прийшло мале відродження, яке зразу й пригасло. В 18-му столітті в манастирях лишились неписьменні, які порозпродували рукописи, коли в занедбані і розбиті манастирі заслали турки в'язнів і розбійників, вимагаючи в той же час великі податки. В 19-му столітті лишилось лиш сім більш-менш діючих манастирів. (Зараз їх є шість і цього року надіються знов відкрити сьомий — Русанну).

До Першої світової війни, було два способи до-

братись до манастиря: сітка або драбина. Сітку, як мішок, підтягали шнуром; вона явно крутилась і страшно гойдалась. (Раз спитали монаха в манастирі Св. Варлаама чи міняють коли шнур. — "Тільки коли тріснув").

Другий спосіб — довжезна "драбина" зі зв'язаних жердин, яка також страшно хиталась, але яку вживали анахорети, або звичайні монахи, щоб не затруднювати других. Питання: якже виліз перший чоловік на вершину 500-метрової скелі? Подумавши, відповідь: — "На спині орла". Монахиня потім додала, почувши про цю відповідь: — "Очевидно. Він же був святий. А як інакше святому подорожувати?"

В 1920 р. Трикісійський Єпископ Полікарп велів збудувати сходи і мости.

Під час Другої світової війни, і німці, і італійці бомбардували манастирі. Найгіршими рахуються напади комуністів, які мордували монахів, стріляли і проколювали ікони та грабували. Родини втікачів, ховаючись, попалили цінні папери і дерев'яні різьби. А потім Великий Метеорон був кілька років навіть готелем!

В 50-их роках Єпископ Діонісій, німецький каторжник, почав відновлювати манастирі. В 1971 і 1972 рр. уряд призначив гроші на продовження відбудовань. Сучасний уряд не певний скільки підтримки давати Метеорі і Руссану, властиво, стоїть ще під питанням. Але за останні 15 років кількість монахів виросла може в 8 разів. Хоч Св. Троїцький має тільки три, манастирі, як Св. Варлаама, або Великий Метеорон мають понад 30 монахів кожен. Св. Миколай Анапафсас, який заселили тільки рік тому, має 11, хоч під час мого відвідування 9 з них на тиждень були відсутні.

Днями я ходила відвідувати інші манастирі, але вечорами, повечерявши, верталась до Св. Миколая. Брат Андоній молодий, з веселими очима і чорною блискучою бородою, який тільки в січні постригся в монахи, закінчивши факультет фізики при Тессалонійському університеті, вивчав російську мову з плит і книг. На жаль, в сучасній грецькій мові нема звуку "л", або літери "б" (звук пишеться "мп"). Отже Андоній говорив "влагослові" і т.д. Я пропонувала лекції кожного вечора.

Прибігала коли останні відвідувачі виходять і за ними замикаються двері. Андоній приносить в світлицю піднос: тарілочка з оріховим тортом, келішок домашнього вина, і (обов'язково в Греції) велика шклянка холодної води. — "Їж солодке", — і зникає. Заходить часами киця, тоненька, як всі грецькі коти, ласкава. Потім повертається Андоній і ми читаємо вголос, часто зі сміхом. Як я цінила той сміх!

Заглядає ігумен.

— О, сьогодні вечірня, я забув! — молодий Андоній збентежений.

Я питаю ігумена: — А можна мені залишитись?

— Якщо хочеш.

— Не маю зі собою хустки на голову.

— Ну, вже Бог простить.

О.К. Пастухів. Манастир св. Миколая.

Кицюня і я біжимо за Андонієм до "дзвіниці". Як і в других манастирях, тут висить на ланцюгах, як рибина, велике плоске поліно — пригадка про роки під турецьким ярмом, коли дзвони були заборонені. Часи відбились — і відбиваються — на поліні молотками.

Трохи вище, Антоній показує водозбір вибитий в скелі. Звідси чудовий вид: на захід відкривається ціла долина — поза річку Пенейос, до далеких засніжених гір Піндус — які зараз в легкій імлі рожево-срібного світла. Навкруги нас, в сторону сходу, стоять всі інші вищі манастирі. Андоній знов спускається і відбиває часи, а потім третій раз. Вечірню правлять у ще меншій приватній капличці вгорі. Андоній і ігумен починають тихо, при світлі однієї свічечки. Вони так добре знають службу, так часто співають, що сам факт співу незамітний, як дихання: вся увага на змісті слів. Потрошки, їх голоси, в мінорних грецьких напівах і чистих гармоніях, зростають, як хвиля, як величезні дзвони, перекликаються, дзвенять, як кров. І раптом втихають. Гасять свічки, світиться електричне панікадильце, і ми виходимо.

Андоній показує мені, розказує про церкву в долині. Розмалював її відомий іконописець 16-го століття Теофан Критський. Бувши одруженим він став

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

пізно монахом, але навчив синів Симеона і Неофіта іконопису. Це була його перша церква, Ось стіна з картинами смерти Св. Єфрема. А це ряд святих, кожен з різними рисами обличчя. Ось і Св. Андоній. Андоній, розказуючи, хляпає стіну рукою, і мені стає явно, що це не якась музейна церква, а його хата, де він живе кожного дня.

Коло одвірка — пекло. Величезна зелена риба-крокодил розз'явила пасть вогненну, в яку падають грішники. Це примітивне, конкретне зображення неймовірно жахливіше, ніж модерні надприродні злі тумани, і лишається в пам'яті.

— Я вже викликав таксі, — каже ігумен.

— О, це не потрібне. Я ж живу чверть кілометра звідси.

— Тебе не питається. Вже зроблено, — строго, але очі блищать і усмішка в бороді.

Чую, — десь внизу приглушений гудок. Вибігаю на терасу: далеко в темноті дві червоні цятки, світла таксі Андоній включає світло — (одна сильна лямпа), яке врізається в ніч білим трикутником, освітлюючи більш-менш сходи по яких біжу стрімголов вниз. Таксі трубить ще раз.

— Ерхете-е-е, — на відповідь кричить з гори Андоній. (Що значить "ідуть").

Андоній часто умовляв мене довше лишитись, бо за тиждень, коли мали вернутись решта монахів, збирались відвідати "справді гарний манастир". Виявилось, що існують ще манастирі, приховані в неприступних для відвідувачів закутках. Але прийшов все таки час прощатись, і монахи обдарували мене, чимсь для кожного в родині.

— Коли знов приїдеш? — домагався ігумен. — Як, "не знаєш?"

— Не так то легко... не те що переступити дорогу і вже тут...

— Будемо тебе чекати. Благословивши, обняв і поцілував в голову. — Так. Чекаємо. Я розплакалась. Гудок таксі, і я побігла знов в долину до двох червоних цяток...

Відкривши двері таксі, глянула на гору, звідки сяйво сипало, як легкий водопад, а посередині, сильна біла лямпка горіла, як зірка...

Передрук з журналу "Віра", ч. 2 1986 р.

Вже вийшла з друку книга

ТИСЯЧА РОКІВ ХРИСТИЯНСТВА НА УКРАЇНІ

Енциклопедична хронологія
(Англійською мовою)

Підготовили і зредагували
Осип Зінкевич і Андрій Сороковський
при допомозі двадцяти співробітників

Це книга, яка може появитися лише раз на тисячу років. Вона появилася саме тепер — у 1000-ліття Хрещення Київської Руси-України.

Енциклопедична хронологія-альбом — книга великого формату, має 312 сторін, видана на люксусовому папері з твердою обкладинкою, В-вом «Смолоскип» і Краєвим Комітетом Тисячоліття Християнства в Україні у США. Ціна 49.75 дол. або 63.50 кан. дол. При більшому замовленні — відповідна знижка від 25% до 35%.

ЗАМОВЛЕННЯ

Замовлення слати на адресу: SMOLOSKYP, P.O. Box 561, Ellicott City, MD 21043, USA, (301) 461-1764

Ім'я і прізвище (латинкою) .....
Андреса .....
Замовляю (кількість) ... книги "A Thousand Year of Christianity in Ukraine"
Належне в сумі ..... долучую.
Прошу прислати рахунок .....

Ґелемей

ВІРШІ З УКРАЇНИ

І Я БИ ХОТІВ...

Я з морем недавно розмову почав,
Бо вперше те море побачив,
Бо добру життя половину віддав
Степам за їх подих горячий.

А море ласкаве цілує мене
Нашіптує щось таємниче,
А чайка розпалену неба синь тне
І голосно жалісно кличе.

Я слухаю море, а серце щемить
І душа за чайкою лине.
Бо, кажуть, призначено їй голосить
За тими, хто в морі загинув.

І я би хотів тою чайкою стать
І вільно по світу літати
І тих, хто у полі загинув спитать
Чи довго ще вам спочивати?

Дозвольте, я сяду на стріху в селі
Яку ви колись так любили
І дітям розкажу (вони ще малі)
За що вас тоді погубили.

А діти, послухавши, хай підростуть
І вас і минуле згадають
Могили розриють, склепи відімкнуть
І скнилість свою заховають.

Червень 1979

Упорядкувала ХРИСТИНА ГОДІВ-ЮЗИЧ

УКРАЇНА

Київ. В музеї літератури в **Києві** відбувся вечір, присвячений 117-ій річниці від дня народження Лесі Українки. Про поетку розповідав письменник А. Костенко, автор художньо-документальної біографії, її вірші читав поет С. Чернілевський, а драматичну поему — актор С. Максимчук. Виступали також виконавець ролі Мавки у фільмі "Лісова пісня" Рома Недашківська, а народні пісні із записів Лесі Українки співала Наталка Матвієнко.

Група українських діячів культури виступила на сторінках газети "Культура і Життя" з пропозицією увічнити пам'ять відомої акторки Наталії Ужвій. Ставить вона питання про утворення у місті Любошлі, Волинської області в хаті діда й батька артистки, де вона народилася, меморіяльного музею Н. Ужвій, Любошль лежить на туристичному маршруті: село Колодяжне — де народилась Леся Українка.

Київ — Київський педагогічний інститут, який становить курсову базу для вчителів української мови у Польщі, провів розмову за "круглим столом" про викладання української літератури в школі, про яку поінформувала газета "Радянська освіта" (Н.З). Учасниками були викладачі, науковці, вчителі та представники Міністерства Освіти України. Ніна Шинкарук, представник Міністерства Освіти України, повідомила про розширення вивчення української літератури в школах, говорила про потребу переглянути шкільні навчальні пляни, запропонувала науковцям разом вирішити обсяг літературного матеріялу для загальноосвітних шкіл та класів з поглибленням вивчання української літератури.

Чернігів. Педагог Чернігівського Музичного училища Ліда Купровська дорікає на сторінках тижневика "Культура і Життя" відповідним чинникам за величезні занедбання в ділянці української музики. Вона пише, що немає відповідних джерельних матеріялів про творчість українських композиторів, не виконують їхні твори. "Діти знають біографію Гайдена, Бетховена, намагаються аналізувати складні твори Чайковського і Шостаковича, а про українську музику — годі й говорити!"

Німеччина. Екологічна перукарня. Ці приправи — шалвія, хміль, аніс, зробили б честь будь-якому ресторанові. Але в місті Реґенсбурґ використовуються ці рослини не для приготування вишуканих страв, а для створення зачісок своїм клієнткам. Тут відкрито перший "екологічний перукарський салон", де формуються жіночі зачіски пивною та медовою емульсіями, чистять волосся клієнтів березовою есенсією.

Париж. Заснована 1980 р. в Парижі "Академія громадських писарчуків" нараховує понад 200 членів. У її лавах переважають жінки. Відроджується популярна в середньовіччі професія людей, які писали листи відповідного змісту. Клієнти "Академії" — це люди з освітою, які просто не вміють викласти своєї думки на папір. Члени "Академії" присягають не писати наклепницьких текстів і не розголошувати змісту написаного листа.

Перша кулінарна книга в Європі з'явилася між 1248 і 1309 роками. Нині вона зберігається в національній бібліотеці у Парижі. Вона містить рецепти німецьких, французьких, еспанських кухарів. Інший середньовічний рукопис із рецептами приготування їжі знайдено у стокгольмській бібліотеці. Вперше кулінарну книгу було надруковано 1475 р. у Венеції, де вона тепер і зберігається в бібліотеці.

Польща. Недавно відбулася конференція УСКТ у Сяноці на закінчення конференції влаштовано милу несподіванку — концерт-міні у виконанні вокально-інструментальної групи "Лемковина" під керівництвом Лариси Дзядош.

Люблінське уескатівське середовище може похвалитись дорібком вишивальниці пані Марії Богданської. В УСКТ в Любліні її нагороджено почесною грамотою. Характер орнаментальних мотивів майстрині ведеться з Київщини звідки пані Марія Богданська походить. Її вишивка в основному це хрестик червоно-чорного кольору. Її роботи очаровують вишуканістю мотивів, мистецькою довершеністю, і художнім смаком. Її вишивки оригінальні, сповнені композиційної стихії і таємничості. Марія Богданська вишиває традиційним народним узором, хоча успішно розширює свою художню палітру новими декоративними мотивами. Мистецьке вишивання широко і різноманітно застосовує для оздоблення одягу, а також сучасного інтерієру. З тонким смаком використовує багатство кольорової палітри західно-української вишивки.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

Вісті з Централі

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД ВІДБУВСЯ:

Округа Дітройт 10 вересня 1988 р. Від Екзекутиви СУА була присутня заступниця голови Марта Богачевська-Хомяк. На голову Округи переобрано Ірину Лончину.

* * *

Річне засідання Управи СФУЖО відбудеться в Торонті 19-го до 21-го листопада 1988 р.

Конґрес СКВУ відбудеться в Торонті в днях 23-го і 28-го листопада 1988 р.

В засіданні й конґресі бере участь Союз Українок Америки.

Касети — *КОЛЯДКИ І ЩЕДРІВКИ — UKRAINIAN CHRISTMAS CAROLS.* Чудовий дарунок на Різдво для дітей. Тепер до Різдва можна набути по зниженій ціні по 5.00 дол. в канцелярії СУА.

UNWLA
108 Second Avenue
New York, New York 10003

ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

В липні ц.р. поштовий уряд повідомив нас, що журнали, за які передплата не вирівняна (залегла) за 1987 рік, пошта не є зобов'язана читачам доставляти.

Таких неоплачених журналів повернулося вже досить багато, та ще мусимо за цей зворот додатково доплачувати.

Це відноситься до всіх передплат, що вигасли в різних місяцях 1987 р.

На обкладинці журналу, біля адрес є зазначено, до якого часу передплата заплачена.

Тому, що наша організація є звільнена від державних податків, нас обов'язують різні зарядження, в тім випадку ті, які відносяться до передплат журналу "Наше Життя". Щоб ми дальше могли вдержати наш статус, та продовжувати появу нашого журналу, звертаємося до передплатників: **ВИРІВНЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТИ!**

Наталка Дума

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
З НАГОДИ 1000-ЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ
ПРОГОЛОШУЄ
21-ИЙ КОНКУРС СФУЖО ІМ. МАРУСІ БЕК
"ЕСЕЙ"
конкурс для молоді в двох категоріях:

I. Молодь 15-18 років: Есей на 5-6 стор. машинопису через інтервал
Тема: а) Моя мандрівка в Києві 988 року...
(Одежа, школи, купці, архітектура, пристань, палата... і под.)
або
б) Вплив християнства на розвиток (вибір — одне, або кілька): культури, освіти, літератури, мистецтва, освіти, школи, історії.. чи под.

II. Молодь 19-24 роки: Есей на 8-10 стор. машинопису через інтервал
Тема: а) Тисячоліття і я.
або
б) Вплив християнства на духовий розвиток людини.
Матеріяльна — духова культура людини, духові вартості людини.

ЖЮРІ: д-р Олександра Копач — літературознавець
Леся Храплива-Щур — поетка
мґр. Василь Верига — історик

В кожній категорії три грошеві нагороди. (Зн. шість нагород)

КОНКУРС ЗАКІНЧУЄТЬСЯ 31-ГО ГРУДНЯ 1988 РОКУ.
Есеї присилати в трьох копіях під псевдонімом або гаслом. Правдиве ім'я прислати в заліпленому коверті.
Адреса:
KONKURS
50 Delaware Ave.
Toronto, Ont. M6H 2S7
CANADA

ПРИГАДКА

В Європі шкільний рік починається у вересні-жовтні і через те просимо спонсорів-опікунів учнів чи студентів/ок в тих країнах вплатити датки якнайскоріше, щоби ми могли своєчасно їх переслати стипендіятам. Із півріччям в Південній Америці нам залишилось понад 70 дітей без спонсорів, які одержали тільки по 50.00 дол. із Стипендійного фонду. У великій більшості це середньошкільники. Чи не було б гарно, щоб і вони мали своїх добродіїв? За інформаціями можна звертатися до референтки стипендій СУА:

UNWLA INC. SCHOLARSHIP PROGRAM
c/o Mrs. Anna Krawczuk
18 Telegraph Hill Road
Holmdel, NJ 07733

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XLV NOVEMBER, 1988 Editor: Marta Baczynsky

THE LEGACY OF OUR FREEDOM FIGHTERS

Each year, on November 1, we recall our freedom fighters, those who on this date in the year 1918 raised our flag in the Lviv town hall. They were the vanguard, whose courageous and patriotic act served as a milestone for the generations that followed and paved the way for future battles in the struggle for freedom.

As we celebrate this date and honor the freedom fighters of 1918, we should be aware that often we spend more time lamenting our heroes' deaths than appreciating their deeds. But the true meaning of our annual celebrations lies not in sentimentalizing the past, but in an active rather than passive, maudlin patriotic love. Partly this involves recalling history with a deeper understanding of those who moved and shaped it. Undeniably they would have wished this as well. The younger generation especially, if they were adequately informed, would surely feel not only empathy and admiration for their predecessors, but also a desire to continue the struggle, to carry on the legacy, which has many other forms and functions beyond the isolated heroic act or military deed. Too often the young, and even sometimes historians and academics lose perspective, denigrating our past, criticizing us as a nation. But if one takes into account the general political and strategic situation then existing in the world, as well as the dire circumstances Ukraine found herself in, then perhaps the events of that period would be interpreted in a different light.

In order to understand the actions of the Ukrainian Sich Riflemen, it is necessary to analyze the background history. Then it becomes clearer how truly unusual it was to accomplish what we today call the November coup. We need to be aware of another determining factor, that is, the national consciousness of our people was not yet fully developed, not to mention a political consciousness. The will to demand freedom to live under one's own independent government had not yet been awakened.

In their campaigns and expeditions throughout Ukrainian territories, the Sich Riflemen not only fulfilled their military duties but also carried with them the message

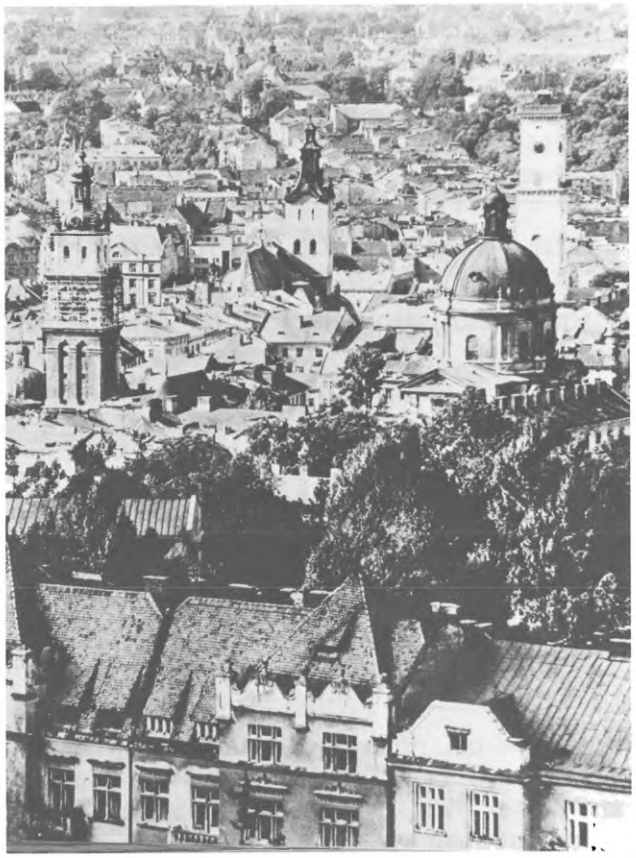

Вид на місто Львів. *View of the city of Lviv.*

of hope in a national rebirth, which they transmitted to all the villages and towns they passed through. This served to strengthen any existing national sentiment and to ignite a spark of patriotic love while spreading the wish for national independence. Many chose to answer the call to arms, to join the struggle and participate in the quest for statehood.

Notwithstanding our ancient culture and its wealth of traditions, as a political entity, as a conscientious nation, we as a people are still neophytes. Yet this can be a positive phenomenon, for we are building anew.

Still, we need to rid ourselves of a persistent inferiority complex. For example, often in our community we blame ourselves for the fate of our nation, which pas- →

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів США - Нью Йорк, Н.Й. США.

OLHA PASTUCHIV

Several months have already passed since that unforgettable day when Olha K. Pastuchiv visited our office. But instead of a structured interview, our meeting unfolded into an informal, spontaneous session. We talked of Olha's interests and passions, namely art and travel.

Today, travel is commonplace, yet Olha's motivations and enthusiasm reveal an uncommon intensity and depth. As she recounted, it all began with a trip to Greece in the summer of 1980, when she and a friend camped out in a castle. Olha was especially enchanted by a particular light she watche playing high on the towers of seven monasteries. She lollowed it, walking from one monastery to another, even though it was necessary to scale 500-600 steps. Once she stayed at a women's monastery for over a month. Another unique experience for Olha was her stay in a fishing boat, a vantage point from which she could observe the light in all its hues caught on the iridescent flesh of the fish and wonder at the awesome beauty of the sea.

For a time, Olha lived on an island with an elderly couple who owned 3000 goats. At one time inhabited, this island, lacking electricity and other modern conveniences, eventually became virtually deserted.

In her retelling, Olha's love of travel is distinguished by an acute sensitivity to beauty. Her search for a moment of exquisite light, for a stunning visual arrangement, for a hidden angle, is reflected in her artistic impulses. It is obvious that many of her travels have inspired and fed her creativity. This creative impulse was nurtured early in life. As a child, Olha played the bandura. As well, she was drawn to the visual arts. But it would be a while before her particular expression crystallized and she found her artistic path. Upon her parents' encouragement to follow a more practical route, Olha studied biology and languages (Russian and German). Accepted at both Vassar College and Barnard, two prestigious women's colleges, she chose Vassar, where she had obtained a full academic scholarship. After completion of her studies, Olha worked at Schoenhof's Foreign Bookstore in the Slavic section. This left her little time for her painting and she decided instead to study at the Massachusetts College of Art.

In the meantime, she traveled — to Greece, Italy, Germany. Always searching for subjects to paint and laden with her painting supplies, she encountered fascinating museums, people, scenes. Olha utilizes many different techniques: charcoal, pencil, acrylic, watercolor, mixed media, pastel chalk. She creates graphics, woodcuts, paintings.

Ольга К. Пастухів. Поштова картка з Греції. Дереворит.
Olha K. Pastuchiv. Postcard from Greece. Woodcut.

---

sively and apathetically allows itself to be swept aside in the process of russification. This accusation comes easily from those who live in a democratic system and lack a realistic comprehenison of the insidious nature of Russian Imperialism, which carries a long history of repression, exile and imprisonment of free-thinking individuals. It is difficult to imagine how any ethnic group can maintain its identity rather than capitulate to the aggressor and adapt for the sake of survival. Yet the quest for freedom among our people has never been defeated. Undoubtedly, the legacy of freedom, no matter how distant its realization may have seemed throughout history, has been kept alive by our forefathers and gives us strength today, and for the future, until the day it is achieved by our people and on our land.

Translation from Ukrainian, "Our Life", XI. 77.

In 1984, Olha Pastuchiv had an independent exhibit of her work shown at the resort of Verkhovyna in the hall of St. Volodymyr Church. The poet Vasyl Barka wrote a critical review which analyzed the creative world of the young artist with a sensitivity and understanding typical of his style. Olha has also exhibited in group exhibits in Boston and elsewhere; in 1987 she had a showing in Harvard.

This talented artist, who is multilingual (Ukrainian, English, Russian, German, Greek), has also translated into English some of the works of Vasyl Barka. In this issue we are printing her memoir "Meteor", which has appeared previously in the journal "Vira".

Olha's talents also extend to calligraphy. She showed us some beautiful and impressive samples of archaic, Ukrainian lettering.

Besides graphic design for publications of Ukrainian literature, Olha's printed work includes:

Illustrated Flora of Boston Harbor Islands — 107 illustrations plus the cover; Northeastern University Press; Planets of the Gods — R. Schultes — 10 illustrations; Horticulture Magazine — graphic design; Massachusetts Orchid Society Newsletter — cover for this literary journal. She has also done frescoes on the walls of the main hall of the Educational Center on Thompson Island and drawings of plants for copper plates on the Boston Harbor Islands.

We are conscious of the fact that the work represented here does not fully demonstrate the scope or variety of the artist's multiple talents. Nevertheless, we hope that we have at least partially succeeded in presenting to our readers this interesting, creative individual — Olha K. Pastuchiv.

NEW BOOK TRACES HISTORY OF MILLENNIUM

The introduction of Christianity in Ukraine occurred in Kiev, the capital city of Rus', the then-powerful state, now the capital of Ukraine — the Ukrainian Soviet Socialist Republic, in its present incarnation — which has it own *Ukrainian* Christian churches that maintain that it is more directly their millennium and that it is being usurped by the official Soviet Russian Orthodox Church. Their claim is documented by the editors of *A Thousand Years of Christianity in Ukraine: An encyclopedic chronology,* a 312-page volume published this summer by Smoloskyp Publisher of Baltimore.

Compiled and edited by two Soviet experts, Osyp Zinkewych and Andrew Sorokowski, whose academic speciality is religion in the USSR, the book documents in a thoroughly scholarly fashion — although easy and interesting to read — the full history of Christianity in that region. Illustrated with more than 400 color and black-and-white photographs, illustrations, maps, and numerous tables, the book's ten chapters cover its history chronologically, from Christianity's first inroads into the region, its official acceptance in 988, through the turbulent centuries of Kiev's decline, its split into Orthodoxy and Catholicism, and its life under various foreign occupation, culminating in the total banishment of the Ukrainian Orthodox and Catholic churches under Soviet rule.

As a historical source, *A Thousand Years* includes in one volume information not readily found elsewhere, as well as a number of "firsts": the first listing of all Ukrainian Orthodox and Catholic metorpolitans and bishops during the past 1,000 years and statistical data about these two major and other Ukrainian churches; a listing of churches and monasteries built, destroyed, or otherwise disposed of by occupying foreign rulers; the first published English-langauge translation from some of the famous historical chronicles; and a listing of all political leaders spanning that period.

Every chapter begins with an introductory article about the situation in Europe and Ukraine during the period covered — usually two or three centuries — followed by a chronology of major events and a description of the principal ecclesiastical activities, and ends with a listing of church and monastery construction (and destruction). The last chapter, covering the period from 1917 to the present, describes the Soviet destruction of the Ukrainian churches and follows their migration to the West. The volume ends with a bibliography and index.

The book, published under the auspices of the National Committee to commemorate the Millennium of Christianity in Ukraine, can be obtained from Smoloskyp. P.O. Box 561, Ellicott City, MD 21043. The cost of the book is $49.75 ($63.50 Canadian).

SMOLOSKYP, Inc. 3045 N. St. Johns Lane,
Ellicott City, Md. 21043, U.S.A.
Mailing Address: P.O. Box 561, Ellicott City, Md. 21043, U.S.A.
IRS Identification Number: 51-0207698

ANNA KACZOR (NEE GUT)

On July 22, 1988, a founder of Branch #49 of UNWLA died in Buffalo, N.Y. She was one of those rare people who devoted her life to work for Ukrainian and American Organizations, such as the Ladies Guild and Church "Sestryctwo" (Sisterhood). She also was a member of "Sitch", the Ukrainian Congress Committee as well as the Ukrainian National Association.

Thanks to her efforts, our 49th Branch of UNWLA was founded in Buffalo. Many years of hard work as President and organizer gave us a strong foundation for future development.

We remember her meaningful speech during the celebration of the 50th Anniversary of Soyuz Ukrainok in 1983. At that time she was 86 years old, but was still an excellent speaker.

She was always interested in all our affairs and always willing to help. I wish that more of us would follow her example.

She had loyalties to America and its people — where she was free and spoke freely, and a true love for Ukraine — the land of her heart. "Vichnaya pamiat!"

Nila Steckiw

Просимо прізвища писати друкованими літерами в обох мовах.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів США - Нью Йорк, Н.Й. США.

наше харчування

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

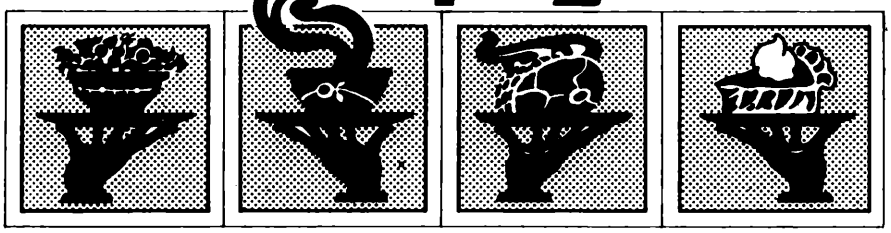

На прохання читачок подаємо приписи на солодке печиво. Починаємо від "бабок". Бабка це не традиційна великодня баба, а печиво найчастіше вживане до кави у різних народів. До печення бабок найкраще вживати форму з отвором в середині.

ДРІЖДЖЕВА БАБКА НАШВИДКУ

2 1/2 — 3 горняток борошна [муки]
1 горнятко молока
2 унції дріжджів
3 яйця
4 унції масла
1/2 горнятка цукру
шкурка з цитрини
1/2 ложечки соли
родзинки — скільки хто любить

Розмішати дріжджі з 2-ма ложками теплого молока і 1-ю ложкою цукру. Збити яйця з цукром і влити їх до миски з борошном, додати цитринову шкурку, сіль і підрощені дріжджі і місити, щоб тісто було гладке, додати розтоплене масло, дальше місити і додати родзинки. Залишити тісто, щоб росло 2 години. Тоді накласти до добре натовщеної форми і залишити, щоб ще трохи підросло. Намазати зверху яйцем і вкласти до печі нагрітої до 350°. Пекти 20-25 хвилин, знизити температуру до 300° і пекти ще 20 хвилин, щоби бабка була рум'яна.

* * *

З огляду на холестерол, багато людей уникає жовтків. Подаємо відповідний припис.

БАБКА НА БІЛКАХ

3 горнятка борошна [муки]
1 горнятко молока
1 1/2 унції дріжджів
1/2 горнятка цукру
4 унції масла
4 білки
2 унції дрібно нарізаного, без лушпиння мигдалю [не тертого]
1/4 ложечки соли

Всипати до миски 1 горнятко борошна і влити тепле молоко. Розмішати, щоб не було грудок, додати підрощені дріжджі, добре вимішати і поставити в теплому місці, щоб росло 1 1/2 години. Тоді додати решту борошна, вбиті на тугу піну білки, сіль і мигдаль. Замісити тісто. Якби було загусте, додати трохи молока. Додати розтоплене масло, добре вимісити і залишити, щоб росло. Як подвоїться кількість тіста, вкласти до намащеної форми (тільки до половини) і нехай росте, щоб форма виповнилася. Пекти 1 годину в печі нагрітій до 350°.

БАБКА З ЯБЛУКАМИ

4 яблука
4 ложки цукру
1 ложечка меленого цинамону
2 горнятка цукру
1 горнятко олії
4 яйця
1/2 горнятка помаранчевого соку
2 ложечки ванільового екстракту
1 ложечка порошку до печення
4 горнятка борошна

Тонко нарізати почищені яблука, змішати з цукром і цинамоном. В миці збити яйця з цукром, додаючи олію, сік, ванілю і порошок до печення. На кінець всипати потроху борошно і добре мішати. Додати до тіста приряджені яблука і знов добре вимішати. Вкласти до натовщеної форми і пекти в температурі 350° 40 хвилин, щоб гарно зрум'янилося. Ще гарячу бабку посипати цукровою мучкою.

БАБКА З РУМОМ

3/4 горнятка теплої води
2 конверти сухих дріжджів
1/4 горнятка цукру
6 яєць
3 3/4 горнятка пересіяного борошна
3/4 горнятка м'якого масла
шкурка з помаранчі

В мисці намочити дріжджі в теплій воді, щоб розпустилися. Додати цукор, яйця і 2 1/4 горнятка борошна. Збивати електричною мішалкою 4 хвилини, щоби тісто було рівне. Додати масло і збивати ще 2 хвилини. Знизити скорість електричної мішалки і додати решту борошна та вбивати ще 2 хвилини. Додати помаранчеву шкурку. Тісто має бути густе. Вкласти тісто до натовщеної форми (обов'язково з отвором). Накрити і залишити, щоб росло 1 годину, щоб тісто наповнило форму 1/2 інча від берегу.

Піч нагріти до температури 400°. Пекти 45 хвилин, щоби бабка зрум'янилася і дротик, яким пробується був чистий. Спечену бабку вийняти з печі і почекати 5 хвилин, тоді обрізати довкруги тоненьким ножем, щоб легше було вийняти. Перекинути форму і вкласти бабку на дротяну підставку на найменше 15 хвилин.

Коли бабка печеться приготувати сироп: 2 1/2 горнятка цукру і 1 1/4 горнятка води заварити, щоб цукор розтопився (10 хвилин). Як трохи простигне додати 1 — 1 1/2 горнятка руму (залежно від смаку). Бабку перекласти на посуд, на якому будеться подавати і поступово поливати сиропом, щоб увесь ввійшов і бабка була добре вогка.

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

Кімнатні квіти відживляти тільки під час росту, від березня до серпня. Зимою — ні.

Нові горщики на квіти треба тримати кілька годин у воді. Тоді свіжа земля не буде абсорбувати багато вологости.

Подрібнена шкаралупа з яєць, змішана з цукровою пудрою — чудове добриво для кімнатних рослин.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Хроніка за 1987 рік

ВІДДІЛ	МІСЦЕВІСТЬ	ГОЛОВА
2-ий	Честер	Марія Болонка
10-ий	Філядельфія	Ростислава Матла
11-ий	Трентон	Емілія Панасюк
13-ий	Честер	Тамара Рац
19-ий	Трентон	Валентина Джулик
20-ий	Філядельфія	Марія Касіян
43-ій	Філядельфія	Анна Максимович
48-ий	Філядельфія	Катря Портер
52-ий	Філядельфія	Стефанія Вочок
54-ий	Вільмінґтон	Катерина Гусак
59-ий	Балтимор	Ганна Самутин
67-ий	Філядельфія	Ірена Кушнір
90-ий	Філядельфія	Марія Одежинська
91-ий	Бетлегем	Богданна Михайлів
112-ий	Вормінстер	Соня Ґоль

Голова Округи — Марія Кондрат протягом року була у тісному контакті з відділами. Крім щомісячної зустрічі з головами на сходинах Управи, вона відвідувала відділи з нагоди їх ювілеїв або й ширших сходин, щоб допомогти організаційно. За рік відвідала тринадцять відділів. Часто у товаристві одної або двох членок Управи. Листи і розмови телефоном доповнювали цей зв'язок. Голова або її заступниці репрезентували округу на громадських святах, концертах, академіях, ювілеях, похоронах визначних членів громади. Великий гурт делеґаток і голів відділів був учасником XXI Конвенції СУА в травні.

Фінансовий стан округи добрий. Завдячуємо це старшим членкам, які не пропускали нагоди заробітку (головним чином на різних базарах). Моральний і матеріяльний успіх мали "Вишивані вечорниці" у жовтні.

Гірша справа із вплатами відділів за домівку округи. Не всі вони користувались нею для сходин, тому не поспішали сплачувати. Касу округи дуже підсилювало те, що голова й інші члени відмовлялись від покриття їх витрат на подорожі чи репрезентацію.

Велике досягнення округи, що створюється новий відділ з молодших жінок. Але про нього будемо звітувати наступного року.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА

Доповіді на сходинах відділів

10-ий Відділ: Леся Українка — велетень духа; спомин німецького священика про знахідку української плащаниці з 13 століття; спогад з подорожі на Гаваї; "Коли майорів наш прапор над Львовом"; доповідь голови СУА І. Рожанковської на XXI Конвенції; спогад з подорожі до Фатіми і Люрду; "В ім'я традиції"; "Материні очі". Читали усі обіжники з Централі.

11-ий Відділ: "Свято героїні" — спомин про Катрусю Зарицьку — реферат Я. Лабка. Для громадянства 11-ий і 19-ий відділи урядили спільний пікнік, прибуток з якого був призначений на "Наше життя".

13-ий Відділ: "У поклоні українській жінці" — доповідь про Олену Телігу. Про появу Богородиці у Львові; гумореска П. Незабудька "Найздоровіше — не їсти".

20-ий Відділ: Про Слугу Божого Митр. Андрея; "З листів до матері"; "Містерія Вифлеємської ночі".

43-ий Відділ: доповідь д-р Н. Коропецької про алергію. Вірші Б. Лепкого "І наче сон являється мені" та Р. Купчинського "Христос Воскрес" читала І. Райнер. XXI Конвенція СУА — А. Максимович. Ганни Черінь "Дякую, що подякували", чит. Л. Гриців. Д-р М. Диміцький — природна презервація харчів.

91-ий Відділ: на сходинах прочитано реферати — Життя Катрусі Зарицької; Роля жінок Русі-України в християнстві; в пам'ять лицарів Червоної Калини, "Ярослав Мудрий".

ІМПРЕЗОВА РЕФЕРЕНТУРА

2-ий Відділ: з великим успіхом відзначено бенкетом 60-ліття відділу; наголошено участь у праці членок з другої і третьої генерації. Для громадянства влаштовано сніданок на День Матері і маленький базар. Зафіксовано на відеострічку українське вінчання в православній церкві. Стрічки подаровано УАПЦеркві св. Марії і Українському Освітньо-Культурному Центрові в Дженкінтавн.

10-ий Відділ: Для громадянства влаштовано: свячене, прощання із сестрою Вернардою; миколаївський празничний обід; продаж печива; традиційне колядування.

11-ий і 19-ий Відділи влаштовували спільно для членок "Свято героїні" — спогад про К. Зарицьку — реф. Я. Лабка; 85-ліття членки 11-го відділу Т. Ностюк. Участь у конференції суспільної опіки у Філядельфії: К. Ковшевич — реф. суспільної опіки, Я. Лабка — проводила панелем. Участь в ювілейному бенкеті 91 в-лу в Менвіл.

Для громадянства обидва відділи спільно влаштували пікнік, прибуток з якого передано на "Наше життя". Зустріч з Митрополитом Суликом. Поминки по св. п. Богданові Ковшевичеві та по св. п. Филимона Калитчукові. Участь в громадському комітеті дел. Д. Осадца. Взяли участь у відзначенні 85-ліття почесної голови СУА Л. Бурачинської.

13-ий Відділ: Одні ширші сходини відбулись для членок та їх чоловіків з перекускою. Пікнік для членок з родинами.

Для громадянства: "Просфора — ялинка", мист. програму виконали діти, обід. 35-літній ювілей відділу. Забава — "Золота осінь".

19-ий Відділ улаштував для громадянства "День гордости" та забаву. Оповідали американським школярам про українські різдвяні звичаї, частували кутею з медом. Розповідали про писанки і знайомили з українським музичним інструментом — бандурою.

Відділ має хор. Він співав на святі Жінки-героїні, що було влаштовано спільно з 11-м.

20-ий Відділ: Для членок: колядки і ялинка — обмін дарунками.

Для громадянства: виставка графіки Х. Головчак-Де-

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

баррі. Доповідь Б. Качмарика "Християнство в Україні і оборона пам'яток української культури", як доповнення до неї — рецитація і спів.

43-ій Відділ: Літературно-музичний вечір для вшанування поетеси Діми з участю співочого квартету "Промінь". Ярмарок мистецьких творів П. Капшученка, Тереси Марків, Наталії Кормелюк. Відвідали заслужену членку Олену Слюзар у Вільмінґтоні в день її 90-их уродин. Участь в Конвенції СУА в Клівленді та в Конґресі СФУЖО в Торонто. У листопаді відсвятковано 30-ліття існування. Мистецька виставка з цієї нагоди. В програмі свята співачка Л. Чепіль та вокальне тріо "Камея".

52-ий Відділ у жовтні святкував свій 50-літній ювілей. Започатковано свято Службою Божою та панахидою за померлих членок. Бенкет — у супроводі музичної програми. Велика кількість гостей: представниця Централі, голова Окружної Управи, почесна голова СУА Л. Бурачинська, делеґатки відділів.

54-ий Відділ — активна участь у виставці народного мистецтва з нагоди т.зв. "дня етнічностей". Участь у "Комунніти дей".

59-ий Відділ — для членок влаштовано зустріч Нового Року, Різдвяну зустріч. Л. Шавяк зробила докладний звіт про перебіг Конвенції СУА. Для громадянства: інформація про прощу до Риму. Н. Даниленко — доповідь, ілюстрована прозірками про народний одяг. Т. Д'Авіньйон і М. Едварс —подорож на Україну. Багато членок їздило до Вашінґтону на свідчення Шумука, Терелі та маніфестацію, пов'язану з приїздом М. Горбачова. Ходили з колядою.

67-ий Відділ — влаштовано виставку експонатів Українського Музею "Збереження культурної спадщини", проф. Рената Голод доповідала на відкритті. На XXI Конвенції СУА влаштував музейну крамничку. Розпродує видання Музею і СУА на базарах та імпрезах. Вислав 6.000 великодних карток — "Писанку для Українського музею". Прибуток з того 4.058 дол. передано Музеєві.

91-ий Відділ: Для громадянства зорганізовано зустріч Нового Року; показано прозірки з Бразілії; Служба Божа в річницю Чорнобиля та товариська зустріч з нагоди 20-ліття відділу.

РЕФЕРЕНТУРА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

10-ий Відділ вислав 29 пакунків з одягом до Бразілії і 1 до Польщі. Членки відвідували хворих. Розпродували льотерійні квитки на придбання фінансів суспільної опіки при Окрузі. Оплачує стипендистку у Бразілії, посилає "Бабусі" до Німеччини.

43-ий Відділ: Відвідування хворих і немічних у старечих домах, організування для них Святої Вечері і святочних дарунків. Висилає пакунки. Має стипендиятку і "бабусю".

44-ий Відділ виявляв увагу до своїх членок привітальними картками з нагод свят чи іменин. Одна з членок — Ларися Дончук допомогала суспільній опіці округи, відвідуючи хворих у лікарнях і старших у піклувальному домі. Вона також брала участь у конференції референток суспільної опіки.

52-ий Відділ: вислано 120 фунтів одягу до Бразілії у двох величезних пакунках. Один пакунок оплатила членка К. Гусак. Відвідували хворих. Замовляли Служби Божі за хворих членок. З нагоди Різдва обдарували почесну членку Відділу О. Гарванко, що перебуває у піклувальному домі. Зорганізували збірку для лікування Марка Рубана і переслали його матері 170 дол.

59-ий Відділ: голова з допомогою кількох членок розпродала 500 квитків льотерії, прибуток з якої призначений на потреби суспільної опіки. Голова впродовж чотирьох років опікується старшою жінкою. З вдячности та жінка подарувала на суспільну опіку (СУА) у Філядельфійській окрузі 1.500 дол. Голова Ірена Кушнір і членка Відділу Віра Смулка-Лащик брали участь у панелі на міжокружній конференції суспільної опіки. В. Лащик також брала участь у панелі на XXI Конвенції СУА у Клівленді.

91-ий Відділ: продавали бльочки на виграш "Стипендійного фонду". Кілька членок оплачують одну стипендію у Бразілії. Вислано 11 пакунків з одягом до Бразілії, 8 — до Польщі. Розпродувано бльочки на виграш в користь сеньйорів. Одна з членок начитує на касетки книжки для сліпих. Дві членки одержують такі озвучені книжки.

МУЗЕЙНО-МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТУРА

2-ий Відділ — член Українського Музею.

10-ий Відділ. Під час тижня Українського Музею розпродували жетони Музею та брали участь у всіх імпрезах, що влаштовував 67-ий Відділ з нагоди цього тижня. Відділ є членом Українського Музею.

11-ий Відділ придбав одного мецената для Українського Музею. Є членом Музею.

19-ий Відділ — член Музею. Зорганізував виставку вишивок і кераміки в американській бібліотеці. Розпродував жетони на користь УМ.

20-ий Відділ — член Українського Музею. Придбав трьох членів для УМ.

43-ий Відділ — член Українського Музею. Розпродував жетони на користь Музею. З нагоди 30-ліття відділу передано до музейної крамнички 62 речі.

52-ий Відділ виплатив повністю задекларовану пожертву на Український Музей — 500 долярів.

54-ий Відділ — брав участь у виставці народного мистецтва з нагоди "Етнічного дня" у Довер, Дел.

59-ий Відділ — член Українського Музею. Придбав фундатора для УМ. Влаштував для американців показ історичного українського одягу з колекції 64 Відділу.

67-ий Відділ — член Музею. За звітний час придбав для нього одного члена. З нагоди "Тижня УМ" робив заходи, щоб учні шкіл українознавства і члени молодечих організацій відвідали виставку УМ — "Збереження культурної спадщини". Зорганізував продаж жетонів на користь УМ. Прибуток — 1.155 дол. переслано до Музею.

Влаштував музейну крамничку на XXI Конвенції СУА. Розпродує видання УМ і СУА при нагоді базарів і різних імпрез. Розіслав шість тисяч великодних карток, а прибуток (пожертви) у сумі 4.058 дол. переслав Музеєві як "писанку".

91-ий Відділ — член Українського Музею. Улаштував курс вишивання, було 10 учасниць у віці 13-70 років. До крамнички УМ посилає дарунки — різні речі прикладного мистецтва для продажу.

РЕФЕРЕНТУРА ЗВ'ЯЗКІВ

2-ий Відділ — членка відділу Глорія Єдинак-Мейс — членка TWG у Вашінґтоні. Дві членки працюють з молоддю —одна при церкві, друга організатор ґуртка молоді для вивчення народних танків.

19-ий Відділ — представниці відділу були у мейора, коли він підписував проклямацію з нагоди 22 січня. Фото цього акту і присутніх членок було в місцевій американській газеті. В амер. газеті був і допис про працю відділу.

52-ий Відділ — Стефа Вочок — голова цього Відділу, є також головою Філядельфійської Федерації Жіночих Клюбів. Вона постійно інформує американців про Україну, її історію, культуру. Разом з членками відділу була присутня на Національній Жіночій Конференції улітку 1987 р. у Філядельфії.

59-ий Відділ — бере участь у амер. комітеті для влаштування фестівалю. Участь у протестаційній маніфестації у зв'язку з приїздом М. Горбачова. Телеграми-протести проти очорнювання українців. П'ять членок входять до комітету Тисячоліття. Спільно із "Самопоміччю" відділ спонзорував доповідь д-ра Мейса про голод 1932-33 рр. і уможливлював збирання свідчень про нього.

91-ий Відділ — був учасником фестивалю в Boum School of Art. Прикрашав ялинку з нагоди міжнаціонального конкурсу. Члени їздили до Капітолю Пенсилвенії, коли там проголошували 1988-й рік — роком відзначення Тисячоліття хрещення Русі-України. Протестує проти фальшування історичних фактів та знеславлення імени українців через конґресмена Ритера. Посилав листи у справі фільму "Втеча з Собібору".

РЕФЕРЕНТУРА ГОСПОДАРСЬКА

Усі відділи Округи мають господарських референток. Їх завдання — зорганізування буфетів для відділів, Окружної Управи, з нагоди пікніків чи забав. Праця, про яку нецікаво писати і читати, але яка вимагає від членок вклад часу, праці, енергії і доброї волі допомогти своїй організації. І господарські референтки виконують її сумлінно, з посвятою.

Г. Царинник
пресова референтка

НОВИНИ З ДЕНВЕРУ

Наш, 39-тий Відділ СУА, не зважаючи на віддаль від інших осередків українського поселення, є дуже активний і різноманітний у своїй праці ширення доброго українського імени серед американського світу. І ось в місяці березні, наші працьовиті пані Дозя Федак і Тетяна Винар влаштували дві окремі виставки в різних місцях великого Денверу. Пані Федак — в публічній бібліотеці дільниці Лейквуд, а п. Винар у мистецькій ґалерії "Депот", в Літлетон. Перша виставка була в більшості присвячена нашій вишивці, великодньому печиву, писанкам і іншій крустації, а друга — українському мистецтву в загальному, тобто творчості нашого народнього ґенія, перенесеної на полотно, дерево, звичайне яєчко чи на ткацький "варстат". Обидві виставки були відкриті протягом цілого місяця березня і оглядало їх чимало людей, особливо виставка в бібліотеці, як і в минулому, такт і в цьому році втішалася великим успіхом, бож американці масово відвідують бібліотеку. Вони читають багато! Тих, що вписалися до книги відвідувачів в ґалерії "Депот" було понад дві сотні, а були й такі, що не потвердили підписом своїх відвідин. Все ж таки, не було стільки, скільки ми сподівалися. А шкода, бо велику працю вклали в цю виставку, в першу чергу п. Т. Винар, а помагали їй наша невсипуща голова, п. Н. Виннич і знана наша мисткиня, о. Мошинська. На мою скромну думку, ґалерія положена в дуже недостопному місці і важко її відшукати. Прикро теж дуже, що вчителі "Рідної школи" не повели на цю виставку своїх учнів. Це ж одна з дуже важливих виховних ділянок і в майбутньому цю помилку обов'язково треба виправити!

Виставка в бібліотеці, яку підготовляла і укладала наша секретарка, Д. Федак, приміщувалася в двох, середньої величини, ошклених шафах, які дуже радо віддає кожночасно для нашого вжитку заряд бібліотеки. П. Федак сама є мисткиня і її вишивки є бездоганно виконані, так, що "лице" кожної вишивки нічим не відрізняється від зворотної сторони, а про ориґінальність, багатство стібів, підбирання бавр і різнородність вишивки нема що й говорити. Вони неперевершені. Отож в одній із шаф пишалася творчість уяви і рук Д. Федак, з додатком інкрустованого свічника, маленької круглої касеточки. У другій шафі приманювало очі й збуджувало апетит наше великодне печиво. Були там дві традиційні паски і гарно прибрана бабка й неперевершені у своїй красі, безсмертні наші писанки, також праця рук Д. Федак. Вона і в цьому ділі майстер. На трьох поличках розміщені були писанки, великоднє печиво і знову писанки, цим разом у сіні. Задню стінку прикрашувала шутка, чи лоза і відкрита сторінка з писанками журналу ("Нашенел Джеоґрафік".) Над шафами виднів напис, що виставку цю влаштовує СУА, а до кожного предмету було пояснення про походження і спосіб виконання. На особливу увагу заслуговує також вишитий Д. Федак невеличкий килим, який прикрашував задню стінку шафи. Для кращої уяви, залучую знимочку.

Таня Гаєцька-Винар, моделює народній одяг на виставці в Літлетон.

Tanja Hajecka-Vynar modeling folk costume.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

Виставка в Літлетон, Колорадо.
Exhibit in Littleton, CO.

Інший характер мала виставка в мистецькій ґалерії, хоч подекуди виставлялися там подібні речі, але тут була праця рук не тільки однієї людини. Т. Винар завдала собі багато труду, щоби позбирати у великому Денвері, у домашніх скарбницях найкращі зразки нашої народньої творчости, посписувати й позначити власників, і так уплянувати й розкласти всі предмети, щоб і не забракло місця і щоб не перевантажити виставку. Черех брак "манекінів" п. Винар придумала замістити їх рисунками постаттей, що прекрасно заступало брак "манекенів" і заощадило багато місця. На стінах розвішані були вишивки, народні одяги з деяких частин України, у кутику пишалися наші прегарні вишивані, чи гаптовані подушки. На особливу увагу заслуговують гапти східніх земель України, які тонкістю виконання і ніжністю барв і стилю нічим не менші у своїй красі від японських чи інших орієнтальних мистецьких творів. Був там куточок з Рідзв'яним столом, з прикрашеною нашими цяцьками ялинкою і пишним колачем, який по-мистецьки виплела наша господарська референтка, М. Нижник, був теж і Великодній стіл. Були ляльки з деяких частин нашої розлогої Батьківщини, була кераміка, Різьба, інкрустація, було багатство писанок, тканин, вишитий модерний одяг і т.п. В другій кімнаті ґалерії були розвішані

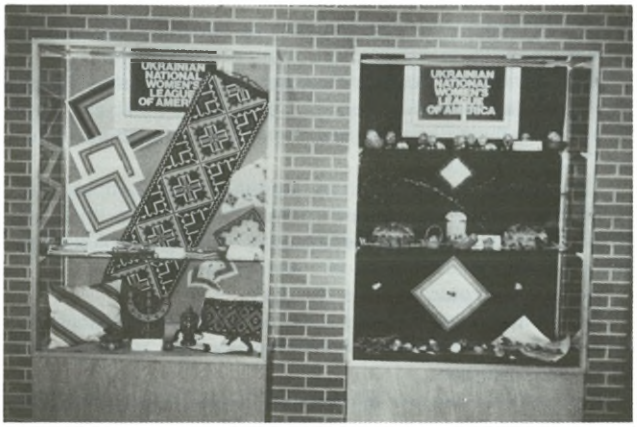

Великодня виставка в Jefferson County Library березень 1988 р. Влаштувала її Д. Федак.
Easter exhibit at the Jefferson County Library. March 1988.

на стінах світлини уцілілих ще церков Лемківщини, роботи нашої референтки зовнішніх зв'язків і третьої заступниці голови, п. Одарки Фіґлюс. Несподіваною і великою актракцією був щойно привезений з України, прекрасно виконаний снятинський народний одяг, в якому пишалася Т. Винар, під час відкриття виставки, яке відбулося при великому числі відвідувачів, і на яку наші невтомні союзянки приготовили смачну перекуску. Крім виставлених речей, на виставці можна було купити наші вишивки і інші мистецькі вироби, приготовані нашим працьовитим жіноцтвом. Помагали влаштувати виставку наша голова, п. Н. Виннич і п. О. Мошинська, яка вдягнулась на відкриття в стилеву чернигівську сорочку, що ще більше окрашувало і додавало чару нашій виставці. Прихильні згадки про неї появились в супроводі світлин у "Літтлетон Таймс Віклі" і в "Де Літтлетон Сентінел Індепендент". Знімки і копії газет залучую до мого допису.

Паням Д. Федак і Т. Винар, і тим, що в будь-який спосіб помагали у виставці, належиться від нас усіх щира подяка. Своєю працею вклали маленьку цеголку в будову, якій на ім'я "Українська культура" і гідно помогли у звеличуванні нашого християнсьвого Тисячоліття. Честь вам за це і слава.

Олена Морозевич,
пресова референтка 38-го Відділу СУА,
в Денвер, Кольорадо.

ДОПИСИ ВІДДІЛІВ...

80-ЛІТТЯ ЗАСЛУЖЕНОЇ ЧЛЕНКИ 63-го ВІДДІЛУ СУА В ДІТРОЙТІ.

Дня 18-го червня 1988 р. 63-ій Відділ СУА відбув у власній домівці свої місячні сходини, на котрих відзначено 80-ліття нашої довголітньої членки, **Леонтини Галяженко.**

При гарно прибраних столах зібралися членки, родина Ювілятки і запрошені гості. При головному столі сиділи: о. Бернард Панчук — парох церкви Непорочного Зачаття, Леонтина Галяженко, д-р Маруся Бек — бувша радна міста Дітройт, Емілія Запорожець — громадська діячка, Орися Лончина — голова Окружної Управи, Стефанія Вірстюк — сестра Ювілятки і Маруся Зарицька — сестрінка Ювілятки.

Отець парох Бернард Панчук відкрив нашу імпрезу молитвою і відспіванням Многоліття, а голова нашого Відділу — Ярослава Казанівська привітала Ювілятку та, коротко розказала про її заслуги, як довголітньої організаційної референтки, яка вповні вив'язувалася зі своїх обов'язків, займалася спонсорством на Вишиваних Вечерницях, була жертвенна і обов'язкова та все готова кожному допомогти. Тому вона вповні заслужила собі на признання, а за усі її заслуги голова Відділу вручила їй грамоту почесної членки Відділу, а потім прочитала свойого укладу фейлетон і також гумористичного листа від неприсутньої нашої секретарки Олі Гриньків, та цим ввела присутніх у веселий настрій.

Дальшу програму провадила сестрінка Ювілятки Маруся Зарицька. Вона попросила до слова знану зі своєї красномовності д-р Марусю Бек, яка підчеркнула заслуги Ювілятки, як доброї і жертвенної громадянки, охочої виконувати кожну працю, яку на неї наложено, солідно і якнайкраще. З черги Емілія Запорожець привітала Ювілятку квітами і побажала їй здоров'я та сили ще довго працювати на громадській ниві. Також голова Окружної Управи — Орися Лончина побажала їй від Округи багато сили до дальшої праці, а бувша голова нашого Відділу Оля Захарій мило

згадувала той час, коли Ювілятка допомагала і піддержувала її у праці, коли вона була головою Відділу.

Був на залі також п. В. Гупалівський, земляк Ювілятки, який щиро її привітав. Останньою із промовців була сестрінка Ювілятки Маруся Зарицька, яка розказувала зворушеним голосом про своє дитинство, коли вона, її мама і бабця були на засланні у Казахстані та якщо б вона не одержувала посилок від тети, то напевно не вижили б. А коли опинилися в Дітройті, то тета була їй другою мамою.

Накінець Ювілятка щиро подякувала за увагу до неї і за нагородження її грамотою почесної членки та запевняла, що по своїй змозі, буде дальше працювати, хоч сили її вже послабли.

Всі присутні ще раз відспівали Многая літа... і з тієї нагоди зложили 160.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Олена Гевко,
пресова референтка

СЛАВНЕ 35-ЛІТТЯ 33-ГО ВІДДІЛУ СУА В КЛІВЛЕНДІ

Хоч 35 років існування організації не є дуже "заокругленим" числом, проте зваживши на досягнення, які здобула така організація за той період часу, мимоволі хочеться про це бодай коротко щось написати до журналу. Бо, мабуть, без перебільшення треба сказати, що праця 33-го Відділу, який був створений 6-го жовтня 1953 року і який прийняв назву Відділу ім. Лесі Українки — є взірцем або зразком не тільки того, як треба працювати, але і того, яким ділянкам праці треба присвячувати найбільше уваги.

Про це все ми довідалися в неділю 19-го червня ц.р., коли в домівці Союзу Українок Америки на Пармі біля Клівленду відбулися ювілейні збори Відділу. І ось, з уст пані Іванки Шкарупи, яка є вже кілька років головою Відділу, ми почули таке:

Кожного року завдяки стараннням членок 33-го Відділу висилається 40-50 пакунків з одягом, харчами, ліками і т.д. для потребуючих наших людей в Бразілії, Арґентіні, Польщі, Юґославії а також в поневоленій Україні. Також висилається гроші потребуючим українцям у всіх поселеннях. Чимало вислано шкільного приладдя, журналів, книжок та шкільних підручників. Лише впродовж останніх двох років вислано 93 пакунки та видано на суспільну опіку 5,095 дол. Аби зібрати ці гроші, членки влаштовували збірки на "коляду" та "писанку". Також з цією метою влаштовувався показ історичної ноші, концерти, базари та забави.

Коли виникла потреба купівлі будівлі головної управи СУА в Нью-Йорку, Відділ пожертвував на це поважну суму грошей, як також при заснуванні українського музею в Нью-Йорку, якого (музею) Відділ є аж трикратним меценатом.

Не забув Відділ також за українських студентів. Цю акцію започаткувала 20 років тому членкиня Стефанія Шевчук висилкою двох стипендій для потребуючих студентів в Бразілії. В 1987 році кількість таких студентів зросла до 21, при тому за останніх 15 років через Централю СУА виплачено стипендій на суму 32,125 дол. Цією справою вже впродовж 15 років займається пані Іванна Вовк (а, може, зважаючи на її жіночий рід, правильніше було б писати її прізвище "Вовчиця"?).

Великим досягненням Відділу було зорганізування для дітей віком 3-5 років суботньої світлички. Це була перша світличка в Америці при СУА.

Це завдяки стараннням Відділів 33 і 30 здійснилося відслонення величного пам'ятника своїй великій патронесі Лесі Українці в клівлендському парку культури 24-го вересня 1961 року роботи скульптора Михайла Черешньовського.

В 1987 році 33-ій Відділ взяв дуже активну участь в XXI-ій конвенції СУА, яка відбулася в Клівленді. Тоді було влаштовано дві виставки експонатів села Угринів на Сокальщині, власником яких є пані Ірена Кашубинська. Також завдяки п. Кашубинській в Джон Карол Університеті в Клівленді була влаштована виставка чудових стародавніх вишиваних сорочок з усіх українських земель.

Одна з членок Відділу Марія Грушкевич вже багато років працює в ділянці "озвучення" книжок для незрячих, про що вона мала спеціяльну доповідь на вищезгаданій конвенції СУА. При відділі також створився гурток книголюбів, який очолює відома своїм високо-мистецьким деклямуванням творів пані Люба Боднар. Час від часу на сходинах членкині дискутують над прочитаними творами.

Можна було б ще більше сказати про працю 33-го Відділу, але, мабуть, досить і цього аби зробити висновок, що українське жіноцтво Клівленду та околиці справді може бути взірцем для багатьох інших відділів СУА. І тому на вищезгаданих ювілійних сходинах Відділу Іванка Шкарупа мала повні підстави заявити: "Я горда, що є членкою 33-го Відділу СУА — від заснування його і до сьогодні... Сумно лише згадати, що багато заслужених наших членок вже відійшли від нас назавжди..."

Напевно подібне могли б сказати також багато інших членок Відділу, які так само вклали і вкладають багато праці для загального добра. До них передовсім треба зарахувати таких, як вже вищезгадувана Ірена Кашубинська, яка є першою заступницею голови Відділу, Оля Дем'янчук —друга заступниця голови, та Люба Мичковська — культурно-освітня референтка.

Д-р Юліян Мовчан

ЮВІЛЕЙ 76-ГО ВІДДІЛУ СУА, ВОРРЕН, МІЧІҐАН

21 травня 1988 р. 76-ий Відділ СУА ім. Наталії Кобринської, відсвяткував "25-ліття" свойого творчого існування.

До Святкового Комітету входили: Ксеня Кучер—голова Відділу, Ліда Колодчин—голова Святкового Комітету, Рома Дигдало, Маруся Бараник, Віся Томин, Марта Всилькевич і Оля Ласка—члени.

Програма свята: відкриття—Ксеня Кучер—голова, історія Відділу—Ліда Колодчин, голова Святкового Комітету, привіт від Окружної Управи Дітройту—Орися Лончина, молитва, привіти, скетч—"Гей-25", вокальна частина.

Ведуча програмою Рома Дигдало.

Відділ працював активно в ділянках культурно-освітних, харитативних, і суспільно-громадських. На домівку СУА жертвував 1000 дол.

У вокальній частині виступали: Галина Кравченко, співачка і Марія Гродинська, піяністка. Скетч "Гей-25" виконали, Мирося Бараник і Ірена Ляш. На святі були присутні о. Севастіян Саболь, Орися Лончина, всі попередні голови Відділу і по дві членки з поодиноких Відділів. Щирою

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

76-ий Відділ СУА ім. Наталії Кобринської

Branch #76, in the name of Natalia Kobrynska

подякою виконавцям і присутнім закінчено так знаменне свято. Загальним бажанням союзянок було: щоби в 50-ліття Відділу радіти новими надбаннями і передати молоді нові ідеї і життєвий досвід.

Ірина Гнатчук, пресова реф.

ЛІТЕРАТУРНО-МУЗИЧНЕ ПОПОЛУДНЕ 50-ГО ВІДДІЛУ СУА ОКРУГА, ДІТРОЙТ.

Пополудне 22 травня ц.р. 50-ий Відділ СУА в Енн Арбор і околиці присвятив творчості відомої поетеси Міри Гармаш.

Привітавши присутніх, голова Відділу мисткиня-малярка керамістка Олена Прокопович-Панчак подала короткі дані з біографії та творчого шляху поетеси, народженої у Львові в родині літературознавця Володимира Дорошенка, дружини мистця Романа Василишина.

Творчість Міри Гармаш багатогранна. Крім збірок лірики: *Віднайдені роки* (1958), *Райдуга в пітьмі* (1972), *Срібна свіріль* (1978), довгої ліриkоепічної поеми *Марія Люїза* (1973), видала вона дитячу віршовану казку *Журавлі* (1966), та збірку сатир *Розкритий вахляр* (1987). Крім того має лібретто до опери Таємниця, що входить в ділянку драматургії, пише прозові гумореskі, оповідання та займається перекладами з кількох слов'янських, німецької, англійської та французької мов. Була нагороджена на двох конкурсах.

Олена Панчак прочитала вибір поезій Міри Гармаш з її збірок, якими слухачі були захоплені, любуючись широкістю тематики, глибиною думок, мелодійністю, легкістю та невимушеністю вірша.

Святий Августин, який схристиянізував погляди Платона на мистецтво писав, що ціллю мистецтва є творити красу та впливати на людей, зворушувати їх, підносити в гору.

Твори Міри Гармаш належать до такого справжнього мистецтва, що зворушує. У багатьох слухачів її лірики блищали в очах сльози, а її сатири викликали сальви сміху, та застановляли думати над нашими хибами.

Використовують музичність Міри Гармаш композитори Богдан Сарамаґа, Мирон Федорів, та Юрій Оранський, які склали музику до її творів.

Програму доповнила молода талановита співачка Тереса Княгиницька, абсольвентка мічіґенського університету, чаруючи всіх присутніх своїм чистим сопрано, дуже милого тембру. Вона виконала декілька пісень почавши з Молитви в 1000-ліття муз. Ю. Оранського до слів Міри Гармаш.

Дискретний фортепіяновий супровід був в досвідчених руках славної піяністки Олександри Урбанської-Фіцай, колишньої студентки проф. Бориса Максимовича.

При смачних закусках, які приготовила Леся Фіцай в її гостинному домі, присутні ще довго обговорювади свої враження з цього мистецького пополудня і висловлювали побажання частіше влаштовувати такі імпрези, які дають присутнім відчути різницю між справжньою поезією, а звичайним бездушним віршем.

Олена Панчак—голова

ВІДЗНАЧЕННЯ 90-ЛІТТЯ ЕВИ РОҐОВСЬКОЇ

Дня 20-го березня 1988 р. в шкільній авдиторії при парафії св. Духа в Бруклині, святочним обідом відзначено 90-ліття членки 21-го Відділу СУА Еви Роґовської. При гарно святочно прибраних столах засіли: Ювілятка з родиною, гості й союзянки.

Парох церкви о. Юрій Бінковський молитвою започаткував обід. Голова Відділу Емілія Ройовська привітала о. пароха, Ювілятку з родиною, гостей і союзянок словами: "Сьогодні ми зустрілися, щоби скромно вшанувати дорогу нашу піонерку, почесну членку Відділу в Бруклині, Ювілятку Еву Роґовську зі сповненням 90 років її життя — яке припало в дуже особливий час, коли ми Українці розпорошені по цілому світі величаво святкуємо 1000-ліття Християнства України.

Ювілятка Ева Білаш дуже молодою дівчиною в 1910 р. приїхала до Америки з Мостиск Великих коло Львова до сестри Марії Кушнір, яка мешкає в Бруклині.

В 1912 р. одружилася з Теодором Роґовським. Підховавши дітей вступає до 21-го Відділу Союзу Українок від початків його заснування в 1930 роках і так включається в ряди СУА, що в Нью Йорку вже існував 5 років. Слід згадати таких членок піонерок, що в тому часі вступили до 21-го Відділу а саме: Марія Пашковська, Тетяна Курило

Мудрик, Софія Посікіра, Марія Когут, Агафія Галась, Марія Масник і інші.

Тоді був дуже тяжкий час з причини відомої депресії в Америці. Без огляду на невигоди та важку працю на прожиток, Ювілятка так як усі інші молоді жінки й дівчата з любови до Рідного Краю горнулися до праці в Відділі і помагали Рідній Батьківщині.

За ініціятивою довголітньої й неструдженої скарбнички Відділу бл.п. Ярослави Зарицької влаштовувано різні імпрези, а прихід призначувано на добродійні цілі.

Ювілятка перейшла великий відтинок шляху в Відділі й видержала своєю витривалістю до сьогодні.

Вітаючи сердечно Ювілятку й бажаючи в здоров'ю прожити многі літа, голова Відділу вручила гарні подарунки.

Всі присутні на залі встаючи грімко відспівали "Многая Літа!" Опісля Петро Цюпа, який походить з тої самої місцевості, що Ювілятка, привітав Її з 90-літтям життя бажаючи прожити в здоров'ю ще довгі літа.

Зворушена до глибини душі Ювілятка дуже гарно подякувала голові Відділу й союзянкам за влаштування такої милої і дорогої для Неї несподіванки.

Рівнож голова Відділу Емілія Ройовська подякувала всім присутнім за участь в цьому небуденному святі. Присутні ще довго весело забавлялися співаючи різні пісні.

Молитвою, що її провів о. Юрій Бінковський і відспіванням Національного Гімну закінчено це гарне в родинній атмосфері проведене свято.

Емілія Саноцька, пресова референтка

ВИСТАВКА В БІБЛІОТЕЦІ

7-ий Відділ Союзу Українок Америки має виставку в бібліотеці Акронського Університету в Акрон, Огайо. Виставку зорганізувала пані Наталка М'ягка, та інші членки Відділу. Виставка була розложена на трьох поверхах бібліотеки. На головнім поверсі були писанки, кераміка та різьба. Все було під шклом та гарно уложене. Пояснення експонатів було виразно написано по англійському.

Також на першім поверсі була копія чудової дерев'яної церкви, був вишитий українським взором священицький фелон та інші церковно-релігійні експонати.

На другім поверсі були картини з історичною тематикою. Вони описали історію України, почавши від поганських часів до козацьких. Були картини Хрещення Руси-України кн. Володимиром Великим. Кожна картина мала своє пояснення в англійській мові.

На третім поверсі були вишивки: серветки, подушки та блюзки з ріжних околиць України. На цім поверсі також були ляльки в традиційних строях. Все було гарно уложено та виразно описано.

Виставка була дуже гарно опрацьована. Треба похвалити всіх, котрі над нею працювали.

Орися Цибик

Просимо прізвища писати друкованими літерами в обох мовах.

12-ий Відділ Союзу Українок Америки тільки що перевидав вже третій наклад куховарської книжки в англійській мові *Selected Ukrainian Recipes for Christmas Season.* Це є перший том комплету, який містить теж розділи про звичаї різдвяного циклу, меню на Свят Вечір, багато традиційних а теж усучаснених переписів і розділів, з ілюстраціями, як робити українські традиційні прикраси на ялинку. Кошт книжки 9.95 дол.

Другий том, *Selected Ukrainian Recipes for Spring & Summer,* містить розділи про Великодні звичаї, ритуальні хліби (включаючи весільні), Великодне меню, переписи на час посту і окремий ілюстрований розділ про символіку та техніку писання писанок. Ціна 9.95 дол.

Замовити можна у:

MID-TOWN TAVERN
1854 Snow Rd.
Parma, OH 44134

Треба додати 1.50 дол. за оплату висилки. Коли хтось замовляє обі книжки (комплєт) — є звільнений від поштової оплати.

Відділи СУА можуть дістати такий опуст:
10 — 20 примірників — 10% опусту
20 або більше — 20% опусту
Можна телефонувати на: (216) 526 6863
Чеки писати на: UNWLA — Br. 12.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

12-ий ВІДДІЛ СУА ім. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ В КЛІВЛЕНДІ, ОКРУГА ОГАЙО

На Загальних Зборах 12-го Відділу СУА 6-го березня 1988 р. вибрано **Управу** в такому складі: Неоніля Винарська — голова; Надія Дейчаківська — заступниця голови; Ліда Базарко — друга заступниця голови; Дарія Федорів — протоколярна секретарка; Люба Дармохвал — скарбничка. **Референтки:** Надія Дейчаківська — зв'язків; Лідія Вирста — організаційна; Дарія Городиська — культурно-освітня; Лідія Базарко — музейно-мистецька; Оксана Баслядинська — виховна; Евгенія Ґіщинська — суспільної опіки, Христина Гук — стипендій. **Контрольна Комісія:** Люба Мудра — голова і Романа Вирста — член.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

Замість квітів на свіжу могилу незабутньої членки 22-го Відділу СУА в Чікаґо **бл.п. Олена Лебедович** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" зложили:
по 10.00 дол.: Ліна Басюк, Ольга Гаврилюк, Марія Гірняк, Ольга Мартинюк, Дарія Менцінська, Марія Наваринська, Евстахія Струтинська, Стефанія Форович, Олена Харкевич, Люба Шеремета, Марія Юзефович.
по 5.00 дол.: Іванна Городиська, Ірена Попович, Анастазія Хариш, Валя Цурковська.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. д-ра Теодора Ткачука,** складаємо 55.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя": В. Трощук, А. Бабій, В. Хребтовська, А. Марчук, І.І.Б. Гаджера, О. Турула, Г. Йона.

Замість квітів на могилу **бл.п. Варки Тимків,** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" склали 50.00 дол. членки 12-го Відділу СУА: **Ганя Гіщинська, Неля Винарська, Дарія Городиська, Люба Дармохвал, Стефанія Хома.** Управа і членки Відділу висловлюють родині щирі співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Юліянни Білецької,** матері нашої голови Олени Мартинюк, членки 7-го Відділу зложили: **10.00 дол.:** Павліна Галамай. **По 5.00 дол.:** Текля Думанська, Анна Баран, Анна Матрович, Анна Малий Лазарів, Анастазія Микитин, Олена Йосиф, Марія Дросик, Розалія Луць, Тетяна Яцечко, Олена Гентіш Брехун, Оксана Жуковська, Євдокія Журовська. **По 3.00 дол.:** Анна Храпко, Женя Баніт. **По 2.00 дол.:** Марія Іванищук, Сальвина Іваницька, Віра Кап. **Разом 91.00 дол.,** які ділимо: 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", 41.00 дол. на Фонд Будови Українського Музею. Опечаленій родині складають глибоке співчуття,

Членки 7-го Відділу СУА
ім. Лесі Українки, Акрон, Огайо

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. артисти-маляра **Володимира Мошинського** батька нашої членки Оксани Мошинської, жертвуємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а родині висловлюємо співчуття,

Управа і членки 38-го Відділу СУА

В пам'ять **бл.п. Стефана Кіршака,** внука Олександри Кіршак, членки 82-го Відділу СУА складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині покійного висловлюємо щирі слова співчуття,

82-ий Відділ СУА в Нью-Йорку

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Ярослави Рістерер,** дочки нашої довголітньої членки Анни Швайка, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Матері і родині висловлюємо наші щирі співчуття,

Управа і членки 62-го Відділу СУА
в Ґлен Спей, Н.Й.

В пам'ять **бл.п. Стели Петришин,** складають 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Управа і членки 35-го Відділу СУА
В Озон Парк, Н.Й.

Висловлюємо щирі співчуття нашим членкам **Ареті і Ладі Гусар,** з приводу смерти їх брата Сотера Богача та складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

54-ий Відділ СУА у Вільмінґтон Дел.

Замість квітів на могилу в Україні **бл.п. Александри Боднарук,** сестри нашої членки п. Уляни Пилипишин, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а п. Уляні висловлюємо наше щире співчуття,

68-ий Відділ СУА в Сиракюзах, Н.Й.

В пам'ять **бл.п. д-ра Теодора Ткачука,** складаємо через 74-ий Відділ СУА в Чікаґо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а родині покійного висловлюємо наше глибоке співчуття,

Іван З. Бабій

Замість квітів на могилу **Марії Луців,** членки 10-го Відділу СУА в Філядельфії, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Іванна Петик

На свіжу могилу внука дорогої нам **п. Лесі Кіршак, бл.п. Стефана,** складаємо 100.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а п. Лесі висловлюємо щире співчуття,

Іванна і Олег Ратичі

У болючу річницю уродин **доньки Юліяни** та її приятельки **Лесі Слободян,** складаємо 30.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя",

Олег і Іванна Ратичі

Замість квітів в пам'ять моєї **Дружини Мирослави,** складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

муж Василь Притула

В пам'ять **бл.п. Мирослави Паркасевич,** складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

муж Іван Паркасевич

Замість квітів на могилу **бл.п. Софії Шуган,** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Доні Ромі і Родині висловлюємо щире співчуття,

д-р Юрій і Віра Кушнірі

Вшановуючи пам'ять **св.п. Миколи Крумшина,** покійного мужа членки 119-го Відділу СУА в Йонкерсі Лесі Крумшин, замість квітів складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Ольга Руденська

В пам'ять мами бл.п. **Марії Челядин** і сестри бл.п. **Павлини Челядин,** складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Анна Король

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Марії Пелещук** пересилаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Петро Бойчук

Замість квітів в пам'ять **бл.п. Марії Пелещук,** складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Надія і Анатолій Фальки

В світлу пам'ять покійного **Петра Раца,** чоловіка нашої бувшої голови 13-го Відділу Тамари Рац, пересилають на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **20.00 дол.:** Тамара Рац; **по 10.00 дол.:** Марія Клюка, Катруся Молодовец і Марія Венчак. Дружині Тамарі і родині щирі співчуття,

М. Венчак

В пам'ять **бл.п. Іванки Качор,** з дому Чернецька, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Любов О. Бокало

В пам'ять моєї найдорожчої доні **Ярослави** (Рістерер) **Швайки** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

мама Анна Швайка,
членка 62-го Відділу СУА,
Ґлен Спей

Замість квітів на могилу бл.п. **Марії Пелещук,** складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 5.00 дол.,

Дарія Стахів

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Стефана,** внука шановної і дорогої п. Лесі Кіршак, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а п. Лесі і родині висловлюю щире співчуття,

Уляна Старосольська

У пам'ять покійного **Миколи Крумшина,** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а п. Лесю Крумшин і родину прошу прийняти вислови співчуття,

Уляна Старосольська

ФОНД "БАБУСІ"

В третю річницю смерти бл.п. мого чоловіка **Осипа Ховайла,** пересилаю 15.00 дол. на журнал "Наше Життя" для "Бабусі",

Юлія Ховайло

МЕДИЧНИЙ ФОНД

70-ий Відділ СУА ім. В. Бабенко переслав **500.00 дол.** на Медичний Фонд, від слідуючих осіб і установ: **250.00 дол.** — **Кредитівка в Пассейку** — виключно на Фонд Ганусі Сверстюк, по **100.00 дол.: Самопоміч в Пассейку,** (виключно на Фонд Ганусі Сверстюк), **70-ий Відділ СУА** на "Медичний Фонд"; **50.00 дол.** — **Ірина Чайківська** в пам'ять померших: внука Олександри Кіршак — Стефана, мами Роми Шуган, сестри Ірини Куровицької та Наталки Думи сл.п. Дарії Менцінської,

С. Марченко,
скарбничка 70-го Відділу СУА

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Романа Падковського,** мужа нашої довголітньої скарбнички 28-го Відділу Лесі Пад-ковської, зложили на Фонд Медичної допомоги: **по 50.00 дол.:** Олександра Падковська, Оксана і Борис Бурачинські, **по 30.00 дол.:** Наталія Кравчук, **25.00 дол.:** Надя Мандруся к, **по 15.00 дол.:** Надя Бігун, Слава і Остап Олесницькі, **по 10.00 дол.:** Софія Андрушків, Володимира Бакун, Іванна Бартошек, Таїса Богданська, Зеновія Воробець, Лідія Гладка, Марія Гординська, Марія Дурбак, Наталія Загайкевич, Ірина Качмарська, Галя Клим, Ірена Кочержук, Іванна Лисинецька, Ольга Муссаковська, Марія Плакида, Марія Семанишин, Люба Турянська, Амелія Цяпка, Евгенія Шпирка, Осипа Яворська, **по 5.00 дол.:** Володимира Нагорняк, Надя Плакида, Марія Стрижак, **разом 415.00 дол.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Григорія Мишишина,** батька членки СУА Віри Креді, **50-ий Відділ СУА** в Ен Арбор складає 20.00 дол. на Медичний Фонд.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Дарії Менцінської,** складають на Медичний Фонд 25.00 дол. а родині висловлюють щирі співчуття,

Тамара і Перфірій Панкевичі

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Степана Кіршака,** внука Олександри Кіршак, складаю на Медичний Фонд СУА 15.00 дол., а родині висловлюю глибокі слова співчуття,

Мирослава Савчак.

ЗАПАСНИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

В пам'ять основниці 49-го Відділу СУА — **Анни Качор,** складають на Запасний Фонд "Нашого Життя" 50.00 дол.,

Членки і Управа 49-го Відділу

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД З РІЗНИХ НАГОД

Членки 63-го Відділу СУА **з нагоди 80-ліття своєї членки Леонтини Галаженко** зложили 160.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Пані Леонтині Галаженко бажають кріпкого здоров'я на довгі, довгі літа,

Ярослава Казанівська,
голова 63-го Відділу.

Членки 89-го Відділу СУА в Кергонксоні, присутні на бенкеті з нагоди 70-ліття дня народин Івана Барона, мужа активної членки Дарії, зложили 60.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Ольга Денисенко,
пресова референтка

З нагоди нашого **50-ліття супружного життя,** складаємо через 1-ий Відділ СУА 50.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької,

Анна і Володимир Баран

Сердечно дякуємо дорогим **членкам 89-го Відділу СУА** за квіти і побажання, які причинилися до звеличання 50-го ювілею нашого подружнього життя, **Дмитро і Дарія Стасюки.** З цієї нагоди складаємо: 50.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької, 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", і 25.00 дол. на потреби 89-го Відділу СУА.

В подяку **11-му Відділові СУА** в Трентоні за відвідини мене в шпиталі, пересилаю 10.00 дол. на "Фонд Бабусі",

Ірена Скрипчук

Просимо прізвища писати друкованими літерами в обох мовах.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Засновуючи Тривалий Фонд в імени **Ніни Тихоненко,** зложила **5000.00 дол.** — Ніна Тихоненко. В минулому, зложено **1000.00 дол.,** разом **6000.00 дол.**

Заснований Пам'ятковий Фонд в імени **бл. п. Марії Мушкевич-Хитра** з призначенням на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку. Члени родини і приятелі зложили: **100.00 дол.** — Михайло Хитра, **80.00 дол.** — Борис і Наталія Рибак, **50.00 дол.** — Ольга Буката, **30.00 дол.** — Григорій і Стефанія Рибак, **по 25.00 дол.** — Едвард і Олена Мельничук, Анна Політило, Михайло і Анна Іванців, Евгенія Милян і Христина Федун, **по 15.00 дол.** — Мирон і Марія Бокало, Ярослав і Ольга Заремба, Орест і Ярослава Загайкевич, **по 10.00 дол.** — Іванна Бемко, Василь і Наталія Качмар, Юлія Полянська, Ярослава Гусак, Осип Яцусь, Неонілія Павлюк, Тарас і Александра Когут, Володимир і Ярослава Василак, Ольга і Василь Шевчук, **5.00 дол.** — Марія Барляк.
Разом: 500.00 дол.

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

2500.00 дол. — Український Народний Союз

по 1000.00 дол. — Осип і Стефанія Порайко, Юрій і Христина Свищук..

600.00 дол. — Інтернешенел Бизнесс Машінс (І.Б.М.) в доповненню пожертв (Оксана Байко — 400.00 дол., Р. Винник — 100.00 дол., Л. М. Зобнів — 100.00 дол.)

410.00 дол. — Евген і Оксана Луцькі

200.00 дол. — Славко Новицький

63.00 дол. — Галина Пісецька-Кохановська

30.00 дол. — Аркадія Стебельська

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

200.00 дол. — 120-ий Відділ СУА. Ця сума зібрана на показі вишиваної дитячої ноші, що відбулося 24-го квітня ц.р.

125.00 дол. — Віра Скоп

100.00 дол. — Вестінґгавс Фундація (в доповненню пожертви Богдана Шепелявого)

90.00 дол. — Д-р Михайло Лободяк

по 30.00 дол. — Володимир і Анастазія Мерещак, Юрій і Христина Навроцькі

20.00 дол. — Галина Пісецька-Кохановська

по 15.00 дол. — Неля Шаркевич-Федеркевич, Теодозія Савицька, Зиновій Савицький, Таїсса Венк

по 10.00 дол. — Ярослава Салик, Володимир і Єдвига Черевко, Галина Грушецька, Богдан Лемішка, Володимир Черевко

по 5.00 дол. — Богдан Козак, Анна Герасименко

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Замість квітів в пам'ять **бл. п. Миколи Крумшиина** зложили на Український Музей: **250.00 дол.** — Родина Крумшин, **по 100.00 дол.** — Анна Варчак, Любомира і д-р Олег Сохан, Надія і Богдан Савчуки, Олімпія і Володимир Роговські, Марта і Роман Данилюки, Михайлина і Михайло Клюба, **по 50.00 дол.** — Ірена і д-р Є. Мосюк, Анна і Микола Хоманчук, Августин і Марія Сумик, Ліда і Андрій Закревські, Євгенія і Євген Івашків, Михайлина і Михайло Баран, **40.00 дол.** — Дарія і Юрій Костюк, **по 30.00 дол.** — Анна і Роман Сокольські, Марія і Яків Палій, **по 25.00 дол.** — 30-ий Відділ СУА, Ірена і Ярослав Куровицькі, Надія і Мирослав Шміґель, Стефанія і Стефан Савчук, Марія і д-р Роман Борковські, Люба і Оксана Ярема, Христя і Ростислав Соневицькі, Олег Данилюк, Валентина Преско, Ольга і Микола Зацухний, Марія і Євген Стахів, Ольга і Іван Подусовські, **по 20.00 дол.** — Зеновія і Іван Бундзяк, Михайлина Книш, Марія і Осип Мороз, Анна Корчинська, Карло і Надія Кифор, Володимира і Ярослав Біланюк, Дарія і Степан Кравчинюк, Ала і д-р Роман Трохимчук, Ольга і Степан Женецькі, Осип і Ірена Голиньскі, Ольга і Роман Гаєцькі, Ольга Ростяк, Анна і Андрій Мац, Аделя і Юзеф Коваль, Люба і Микола Галів, Марія і Микола Сидор, **15.00 дол.** — Віра і д-р Юрій Кушнір, **по 10.00 дол.** — Іван Кифор, Надія Данилюк, Анна і Славко Гайда, Леся і д-р Петро Ґой, Лідія і Ярослав Черник, Наталія і Василь Дума.
Разом 1945.00 дол

В пам'ять моїх родичів **д-ра Никифора і Марії Гірняк,** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Люба Гірняк Чолган

В пам'ять мойого вуйка, **Марка Павлюка,** в третю річницю його передчасної смерти складаю **100.00 дол.** на Український Музей.

Марія Стасюк

В першу річницю смерти мойого невіджалуваного кузина мґр. Богдана Ковшевича в його пам'ять пересилаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью Йорку.

Ірина Гаврилів

В пам'ять нашої членки **бл. п. Стефанії Пушкар** складаємо **50.00 дол.** на Український Музей.

Товариство Українських Інженерів Америки
Відділ у Філядельфії

У пам'ять **бл. п. Евстахії Снилик,** складаю **50.00 дол.** на Український Музей.

Дарія Кузик

В пам'ять **д-ра Миколи Терлецького** складають на Будівельний Фонд Українського Музею **50.00 дол.**

Ілона і Петро Шиприкевич

Докінчення на ст. 36

Спонсором цих сторінок є 82-ий Відділ СУА, Нью Йорк.

ЛЕСЯ

О. ГАЄЦЬКА

В день 1-го листопада в українській школі відбувся концерт. Зібралося багато людей, які з радістю прислухувалися до гарного дитячого співу, деклямацій та інсценізацій, та найбільше всім подобалося як деклямувала Леся. Вона відважно вийшла на сцену та голосно й дуже виразно говорила вірш про молоденького стрільця, що колись в листопадовий день боровся на вулицях Львова разом з Січовими Стрільцями, щоби здобути Українську Державу. Леся щиро переживала те все, що розказував поет у вірші, бо вчилася в рідній школі про все, що діялося у Львові в листопаді 1918 року.

На концерт приїхала бабуся Дарця з Нью Йорку, яка раділа успіхом Лесі а навіть маленька сестричка Лесі Ксеня (хоч ще нічого не розуміла) плескала в маленькі долоні, коли побачила Лесю в народнім строю з квіточкою і стрічечкою у волоссі.

Цього вечора Леся втомлена скоро заснула. Коли вранці пробудилася, на її личку ясніла дивна усмішка. Вона розказувала братчикові Данилкові про цікавий сон, що їй приснився. Над її ліжечком ніби нахилився молоденький стрілець. Він мав зелену шапку з тризубом, прикрашену червоною калиною і сказав: "Дякую тобі, Лесю, що ти про мене не забула. Бачу, що ми недаром боролися за Україну, бо українські діти про нас згадують, співають стрілецьких пісень і моляться за нас".

Нью-Йорк, 2 жовтня, 1988 р.

МІЙ ДІДУСЬ

Падають листочки в нашому саді:
Брунатні, червоні, жовті й золоті.
Лиш вітер їх гонить — кудись їх несе,
То грається ніжно — то гнівно мете.

Розказала вчора матуся мені
Як на Україні в осінні ці дні
Боролося військо юне, молоде —
За волю віддало там життя своє.

Гей летіть листочки, далеко летіть
І може самотній найдете там гріб
І хрестик з берези, що колись стояв —
Він може стоїть ще, а може вже впав..

Це Дідусь мій рідний за волю поляг
Як в руках держав він синьо-жовтий стяг
І тому у церкві в осінні ці дні
Свічечку я свічу, Дідусю, Тобі.

І молюся щиро: "Боже, поможи,
Щоб був я відважним, Дідусю, як Ти,
В обороні волі зі зброєю став
Так як Ти, Дідусю, у Львові стояв!"

Ой летіть листочки, аж під Львів летіть,
Бо може ще хрест той з берези стоїть.
Скажіть Дідусеві, що знаю про все,
Скажіть, що та воля напевно прийде!

Нью-Йорк, 5 жовтня, 1988 р.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

ЗАГАДКИ

Я без руху взимі, вліті
Все стояти можу,
Хоч на лід морожу воду,
Хати не морожу.

Іншим вилізти угору
Завжди помагаю
Та самій таке зробити
Змоги я не маю.

Ані з шерсти, ані з пір'я, —
З колючок моє убрання.
Мишку з'їм, вужа піймаю
На обід чи на снідання.

А коли вже небезпека,
У клубочок я звинуся,
Колючки наставлю гострі
І нікого не боюся.

Я маленька і звинненька,
Та квіточки не минаю,
Я збираю щось солодке —
Те, що дітоньки ласують.

Я працюю не самотна —
Я одна лише з громади,
Ми всі пильні й працьовиті
А найстарша — всіх провадить.

Тож працюємо всі разом —
Добре щось для всіх придбали.
Хай від нас навчаться люди —
Гей, чи всі вже відгадали?

Рис. Ельмира Ґеруляк

Замість квітів на свіжу могилу шваґра **Семена Михайлишина** складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею і болію тяжко з родиною по втраті.

Марія Мулькевич

На свіжу могилу дорогого й незабутнього нашого внука **Зенона Павловича** в його пам'ять складаємо на Український Музей **50.00 дол.**

Михайлина і Дмитро Пилипець

В пам'ять **бл. п. Оксани Білик** зложили на Український Музей **50.00 дол.**

Марія Крамарчук і Роман Висоцький

Замість квітів на свіжу могилу моєго брата **бл. п. Івана Товпаша** складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Марія Тимочко

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Товпаша** складаємо на Український Музей **по 20.00 дол.** — Бронислава і Роман Ковалів, Зеновія і Мирослав Кулинич. **Разом 40.00 дол.**

В пам'ять **бл. п. інж. Євстахія Бачинського, інж. Петра Пясецького, Анни Чорної** і **Марії Заклинської** на потреби Українського Музею складаю **40.00 дол.** **Олена Качала**

На свіжу могилу мого дорогого брата **Тараса Букачевського** як нев'янучий вінок на його могилу складають на Український Музей — **20.00 дол.** — Дарія Гусар, **10.00 дол.** — Лідія Вахнянин. **Разом 30.00 дол.**

В пам'ять **б. п. мґр. Ярослава Щербанюка** на потреби Українського Музею складаю **20.00 дол.**

Ніна Панчак

Замість квітів в пам'ять **Миколи Крумшина** складаємо на Український Музей **20.00 дол.**

Параскевія і Степан Щур

Замість квітів в пам'ять **бл. п. Володимира Сусли** складаю **20.00 дол.** на Український Музей.

Наталія Вайда

В пам'ять моєї дорогої товаришки **бл. п. Валі Калин Магмет** складаю **50.00 дол.** на потреби Українського Музею в Нью Йорку.

Люба Мриглоцька

Через похибку ця пожертва була зле підписана.

Адміністрація УМ

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою з усім членством СУА про відхід у вічність найкращої знас, основниці 49-го Відділу СУА в Бафало, Н.Й. **Анни Качор**.

Коли вмирає людина, яка ввесь свій молодий і працездатний вік присвятила праці для свого народу, треба її належно пошанувати і пригадати її заслуги.

Покійна Анна Качор, дівоче прізвище Кульчицька-Ґут, що вказує на її шляхотське походження, приїхала до Америки 15-літньою дівчиною в 1912 р. За рік вийшла заміж за Василя Качора. Ця молода жінка була великою патріоткою і рвалась до суспільної праці. Зорганізувала "Сестрицтво" в якому стала касиркою і за її ініціятивою закуплено з каси сестрицтва корони для церкви, які вживано під час весільних церемоній.

Подружжя Качорів закупило в 20-их роках фарму в Бостоні недалеко Бафало, але не припиняло з ним зв'язків. Василь був активний в Січі, Анна в допоміжній Дружині Пань Січі, яка містилась в будинку при вул. Клімо, який і до сьогодні існує. Не було це легко їздити на сходини до Бафало, часто з дитиною при грудях, бо Качори розвели родину і мали 4-ро дітей.

Не стояли Качори і осторонь американської громади в Бостоні. Належали там до різних організацій і тішились пошаною американських сусідів.

Найбільшою заслугою Анни Качор була її ініціятива в заснуванні 49-го Відділу СУА в Бафало 1933 р. коротко після заснування Централі в Нью Йорку. В першій Управі стала організаційною референткою, бо на початку такий пост був найважливіший і найбільше потрібний. Треба було все зорганізувати, придбати якнайбільше членок. Покійна мала великий ораторський хист і велику силу переконування. Уже через рік стала головою і пізніше була нею кількакратно.

Незалежно від праці в СУА цікавилась громадським життям в цілому. Була в першій Управі УККА і активною членкою в Народному Союзі.

Коли після 2-ої світової війни приїхала нова хвиля еміґрації, пані Качор найшла підхід до неї і спільну мову. Завдяки їй побільшилось членство 49-го Відділу СУА і зактивізувалась праця.

Я все подивляла її красномовність. Потрафила говорити без приготування, ясно, коротко і запально, бо стимулював це її великий патріотизм і любов до свого народу. Вміла теж поєднати вірність своїй рідній і прибраній батьківщині.

Попращали ми її як годиться: Під час панахиди в похоронному заведенні були присутні союзянки і членки 49-го Відділу СУА з прапором. Слово про покійну виголосила Н. Стецьків. Під час похорону союзянки з прапором зустріли перед входом до церкви домовину покійної і відпровадили її від церковних дверей аж до престола. Похоронні обряди відправив о. декан Марян Струць і виголосив проповідь під час Богослужби.

На цвинтарі відчитала Ніля Стецьків пращальне слово від Окружної Управи СУА, яке надіслала голова Округи Північного Нью Йорку Марія Крамарчук.

Хай пам'ять про Анну Качор залишиться між нами назавжди і служить прикладом тим, що прийдуть по нас.

Докладнішу довідку про життя і працю Анни Качор помістив д-р Михайло Лоза в "Нашому Житті" з травня 1983 р. ще за життя покійної з нагоди 50-літнього ювілею 49-го Відділу СУА в Бафало, Н.Й.

Ніля Стецьків,
секретарка 49-го Відділу СУА
в Бафало.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

Від Редакції

Редакція не приймає матеріялів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.
Адреса: 108 SECOND Ave . New York, N. Y 10003

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ...

13-ий ВІДДІЛ СУА ім. УЛЯНИ КРАВЧЕНКО В ЧЕСТЕР, ПА.

Загальні Збори відбулися 15-го травня 1988 р. Окружну Управу репрезентувала перша заступниця голови Марія Одежинська. До президії зборів увійшли: Емілія Павлюк — голова, Лідія Грабова — секретарка.
Нову Управу вибрано в такому складі: Марія Венчак — голова, Тамара Рац — заступниця голови, Лідія Грабова — секретарка, Лідія Кий — скарбничка, Катря Шашаровська — фінансова секретарка.
Референтки: Емілія Павлюк — організаційна, Тамара Рац — культурно-освітня, Ольга Пастушок — імпрезова, Ірина Назаревич — пресова, Христя Плюта — музейно-мистецька, Лідія Кий, Анна Візник і Марія Кобринська — суспільна опіка.
Контрольна Комісія: Галина Горбова — голова, Анна Микита й Емілія Павлюк — члени. Повідомляє про сходини — Анна Візняк.

Лідія Грабова — секретарка

FEMINISTS DESPITE THEMSELVES
Women in Ukrainian Community Life 1884-1939
By Martha Bohachevsky-Chomiak
Illustrated. Cover Design: Tanya Krawciw.
460 pp.
Edmonton: Canadian Institute of Ukrainian Studies.
Distributed by: University of Toronto Press.
$29.95

Distributed in the USA

Ukrainian Academic Press
Division of Libraries Unlimited, Inc.
6931 South Yosemite Street
Englewood, CO 80112
Toll-free number: 1-800-237-6124

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N.Y. 10003

Subscription in the United States of America $15.00, half year $8.00, single copy $1.50.
COUNTRIES OTHER THAN U.S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодиноке число 1.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за вийнятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських долярів.

Printed in USA by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011 (201)772-2166

©Copyright 1983 Ukrainian Women's League of America, Inc.

ISSN 0740-0225
INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBERING

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional mailing offices" (USPS 414-660)
Postmaster: send address changed to
108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

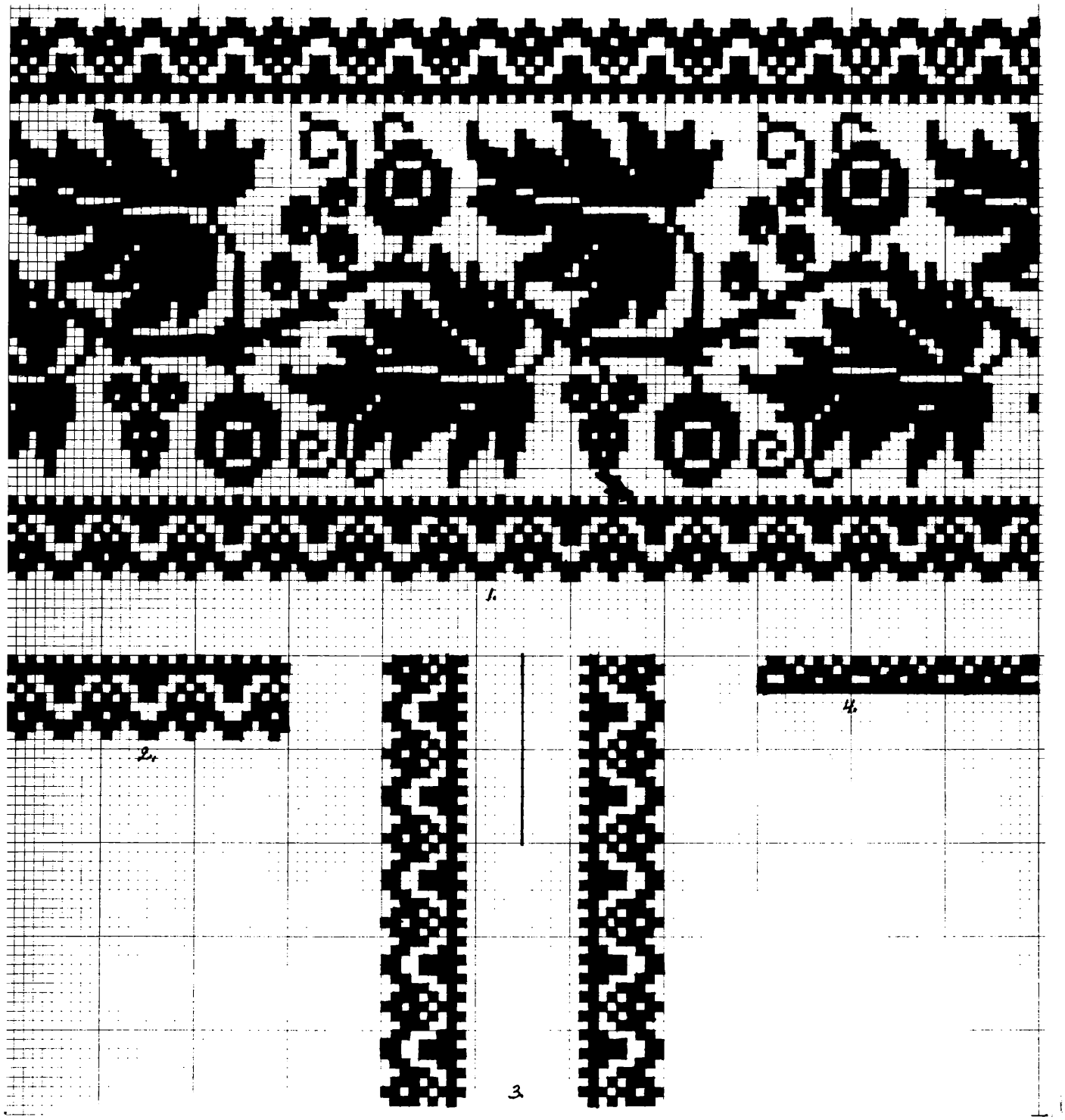

Взір на блюзку в колекції Ірини Кашубинської. Село Угринів, Сокальщина. Початок XX ст. 1. Вуставка. 2. Манжети — михалі. 3. Пазуха. 4. Листва навколо шиї. Вишивати чорними нитками. Композиція та рисунок Ольги Трачук.

Design for a blouse from the collection of Iryna Kashubynska. Village of Uhryn, Sokalshchyna. Beginning of XX century. 1.) Insert. 2.) Cuffs. 3.) Front detail. 4.) Neckband. Embroider using black thread. Composition drawn by Olha Tratchuk.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.